БУКВАР

вт. 9168

БУКВАР

ПЕРША ЧИТАНКА

ДЛЯ ВСЕЛЮДНИХ ШКІЛ

ДРУГЕ ВИДАННЯ

Antykwariat
TUR

ЦІНА ОПРАВЛЕНОГО ПРИМІРНИКА 2 зл. 90 гр

ЛЬВІВ
НАКЛАДОМ ДЕРЖАВНОГО ВИДАВНИЦТВА ШКІЛЬНИХ КНИЖОК
ПРИ КУРАТОРІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКІЛЬНОЇ ОКРУГИ
1932

808.2(075)

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО ШКІЛЬНИХ КНИЖОК ПРИ КУРАТОРІЇ
ЛЬВІВСЬКОЇ ШКІЛЬНОЇ ОКРУГИ У ЛЬВОВІ
вул. Куркова 21, ч. телєфону 28-47. Чекове конто № 141.751

Зладжено заходом і старанням Комісії шкільних книжок Держ. Видав. Л. Ш. О. у Львові.

Рисував: О. Курилас і А. Манастирський.

Зразки письма подав: С. Татух.

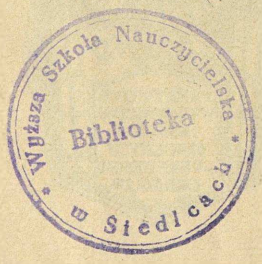

b. 9168

З друкарні І. Жидачевського, Львів, вул. Льва Сапіги ч. 77 — Телєфон 4-96

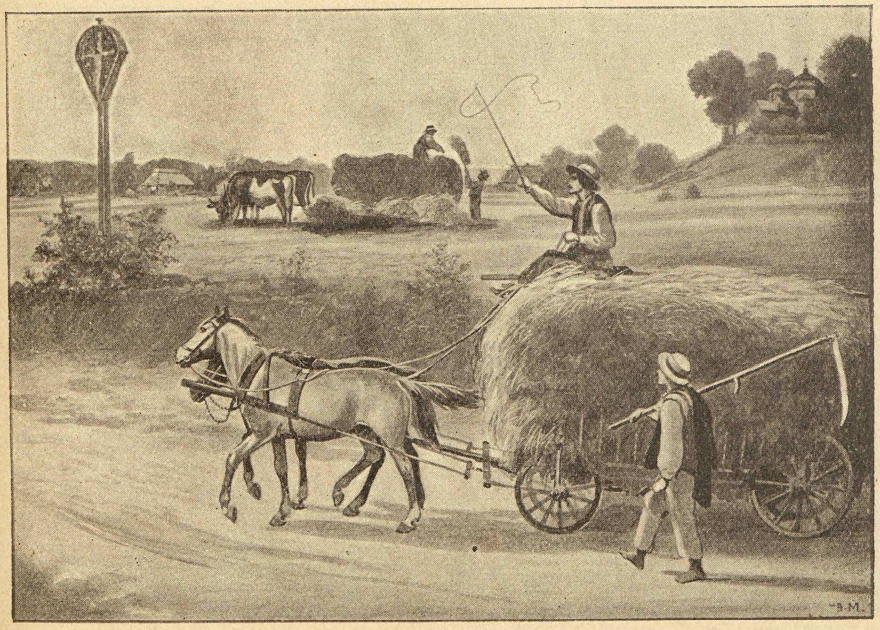

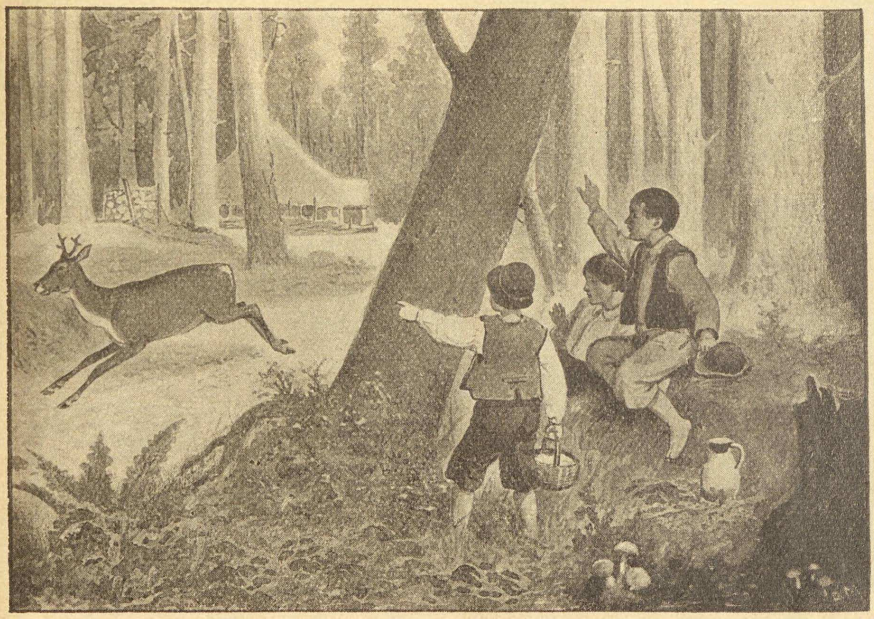

BIBLIOTEKA

A. Münzstyrski

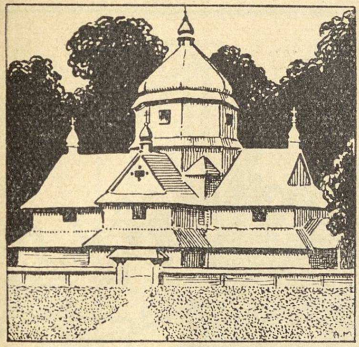

i

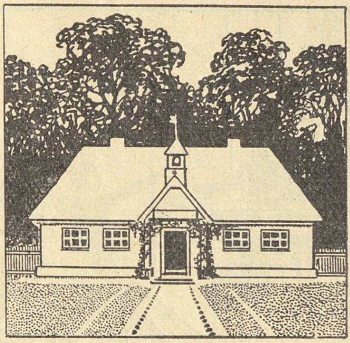

i i i

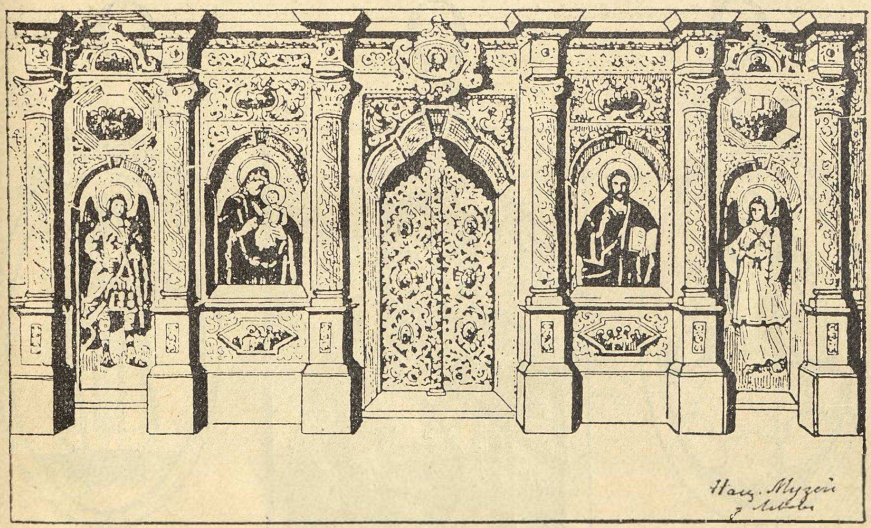

i

i *i* *i*

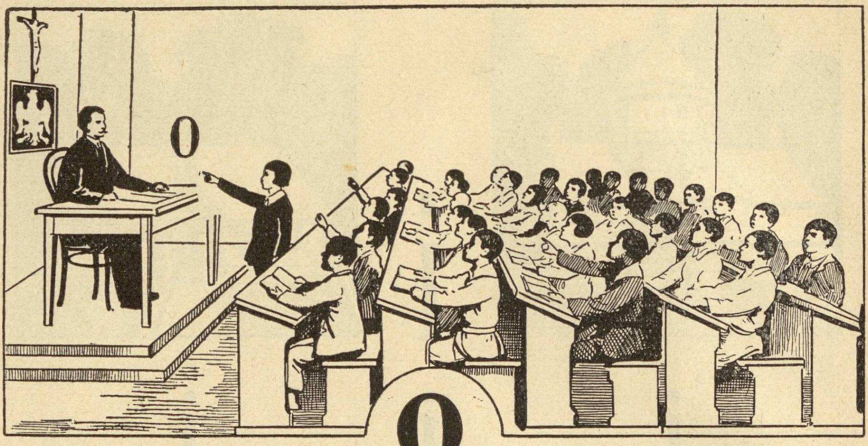

O

O O O

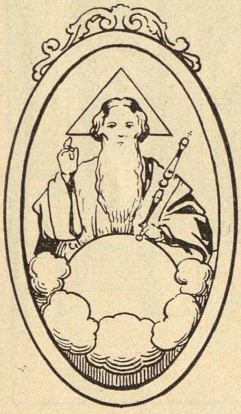

O

O *O* *O*

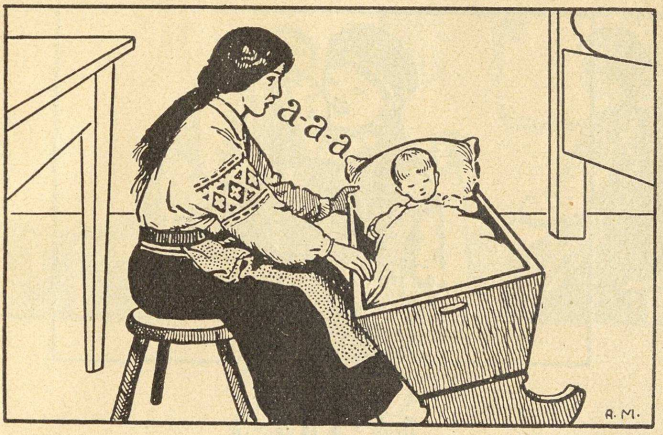

a

a a a

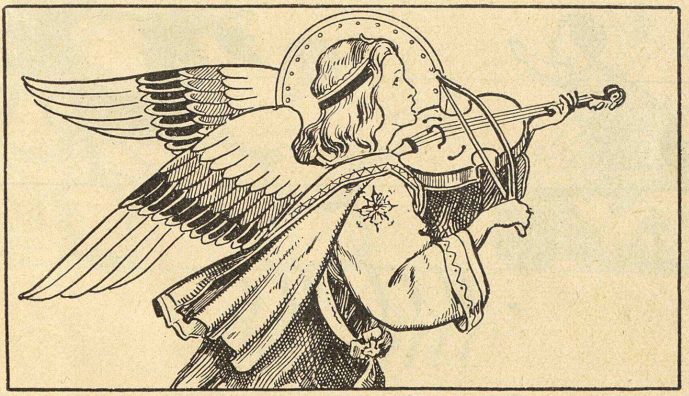

a

a a a

мама

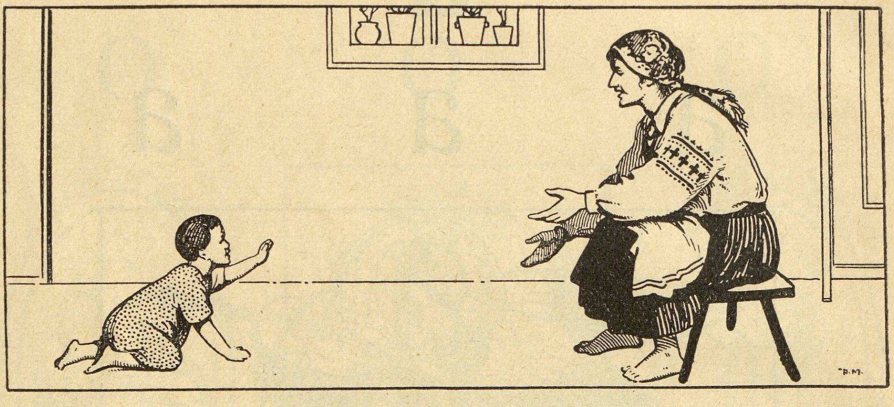

мамо

ма ма *ма ма*

мама *мама*

М *М*

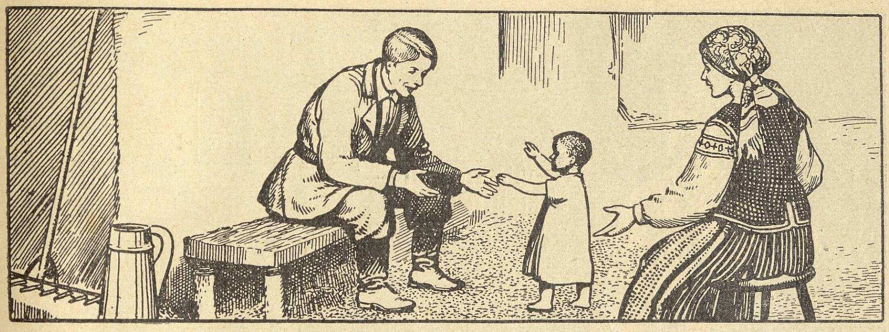

тато

тато і мама

от мама і тато

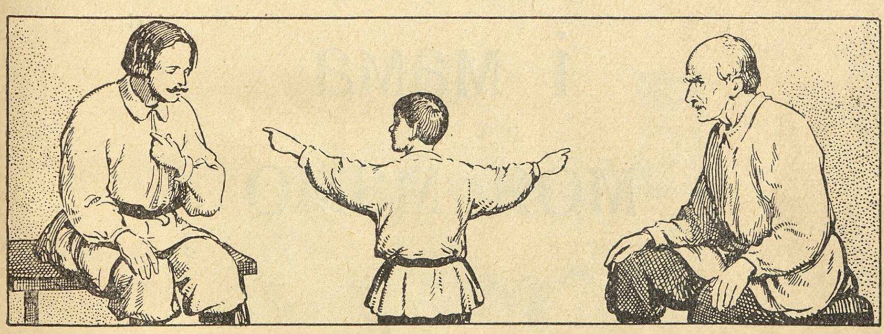

мамо

то мамо і мамо

мама

Т *т*

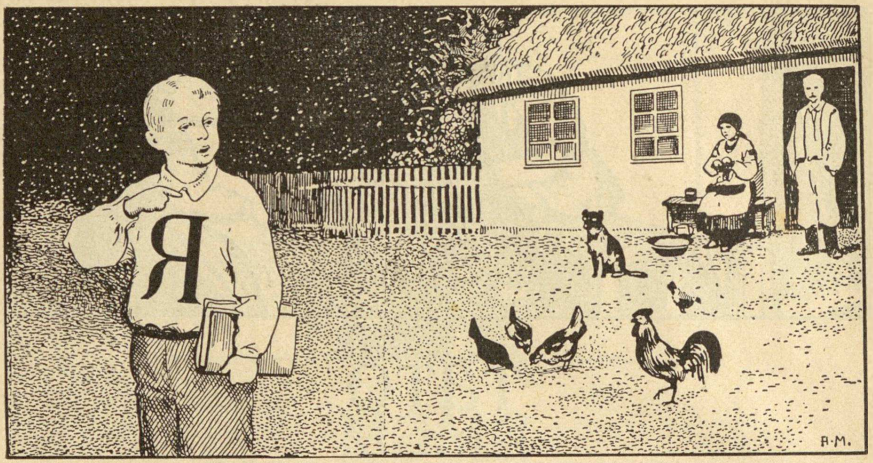

то я а там тато
і мама
моя мамо

я тато і мама
мама тато і я
моя мамо

Я *я*

ТИ І Я ТО МИ

ТИ І МИ

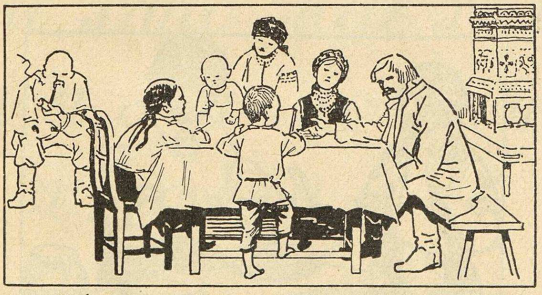

ти я тато і мама

то ми

И *и*

Є тато?

Є от там, і мама Є

мама має, мило

і ми, а ти?

Є *Є*.

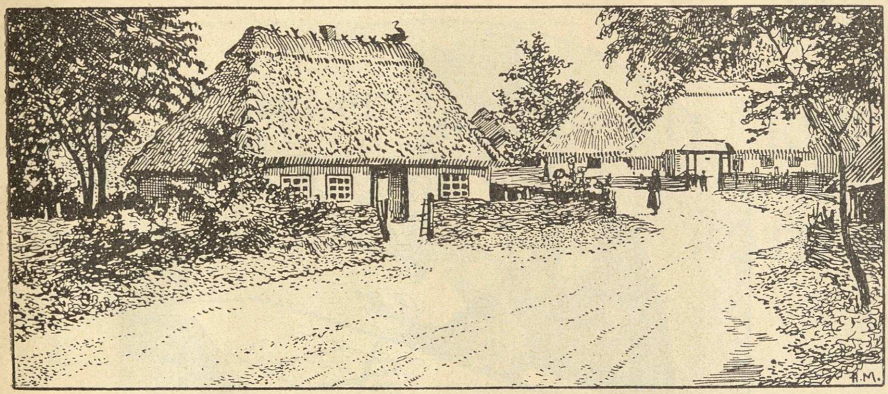

хата, то хата тата і моя,
маємо хати, то моя хата,
там мох,

хати, хто має хати?
ти і я маємо хати,
хто там є?

хата	*хата*
ха та	*ха та*
х а т а	*х а т а*

Х *Х*

Wyższa Szkoła Nauczycielska
Biblioteka
w Siedlcach

е, то тета

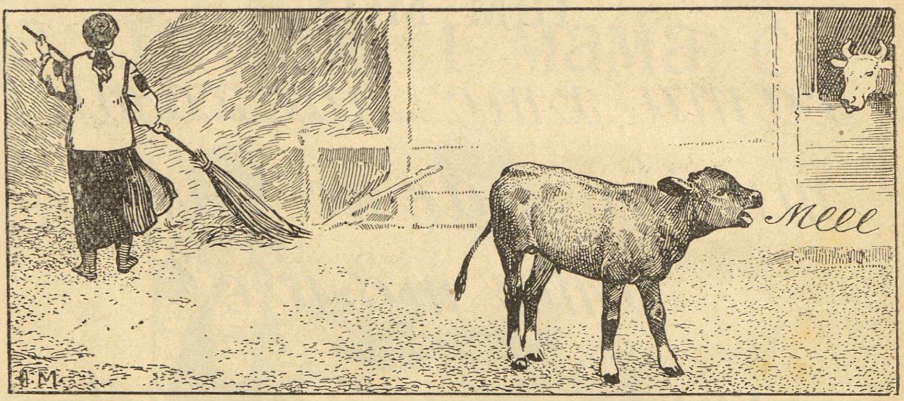

тета мете, мети

і ти

е *е*

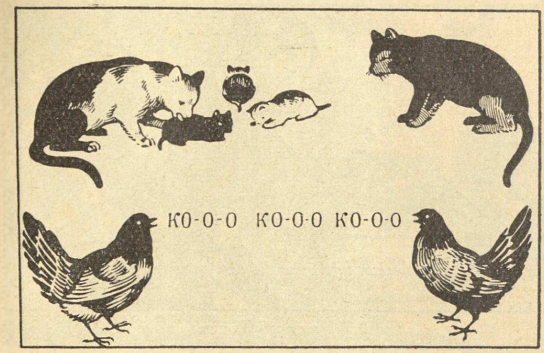

кіт, кітка
і котики,

кітка має котики, то кітка,
а то котики,

котики тети, і ми
маємо котики,
які то котики?

к і т *к і т*

К *к*

котик то котя, котики то
котята, то котята тітки,

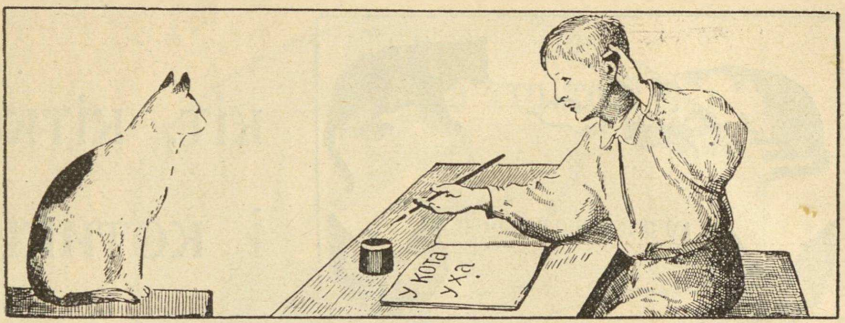

у кота уха, кіт має уха, а то моє ухо, у кутику котик,

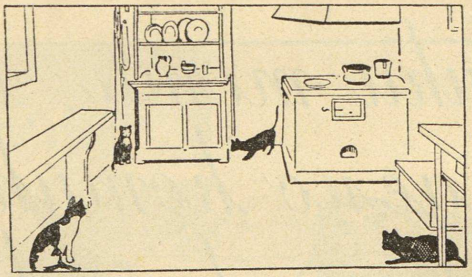

у кутиках є котики, тату, а котик має уха?

у х о

у х о

у

у

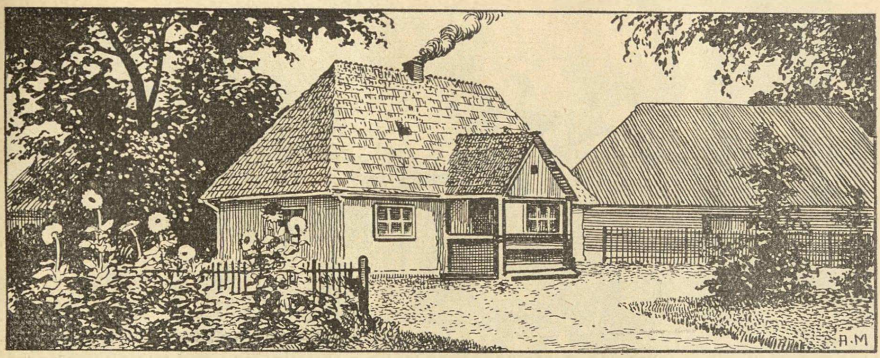

дах дому, дім має дах,
там дим,

дім тети,

іду до дому тети,

дах *дах*

Д *Д*

і дідо має дім, моя мама і моя тітка то діти діда,
дідо дає дітям меду, дякуємо,

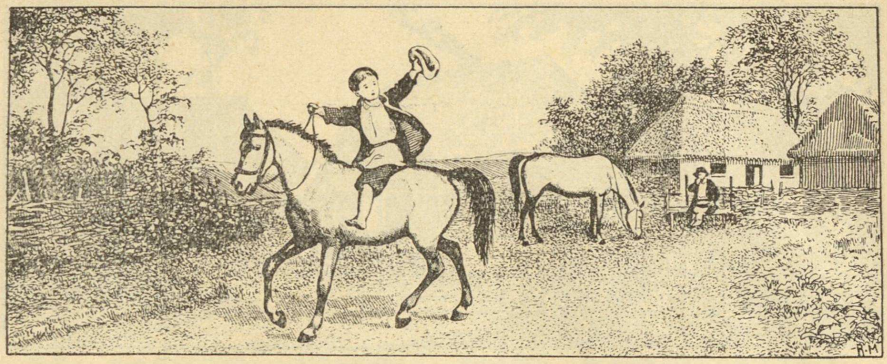

їду до діда, їм у діда мід,

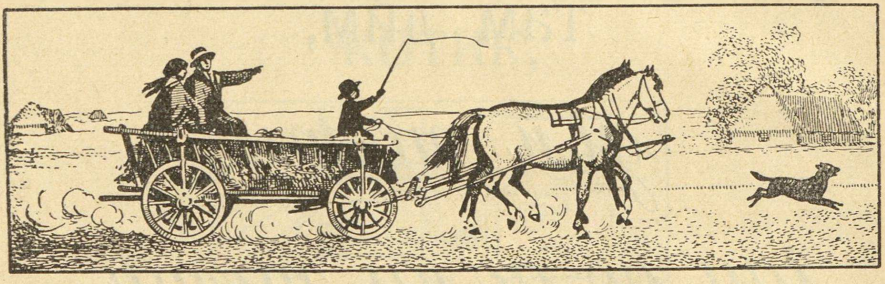

тато, мама і я їдемо до

діда, ото дах їх дому.

ї д у *ї д у*

Ї *ї*

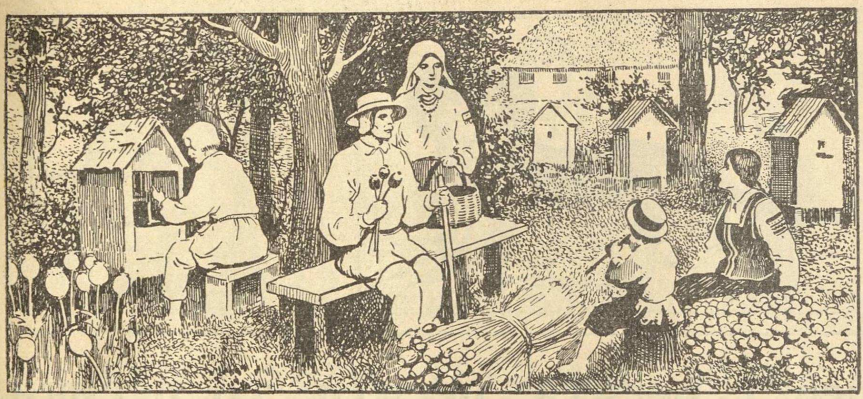

сад — се сад діда, і ми маємо сад, там сидимо ми, а са́ме — тато, мама, тета і я, дідо має мід і мак, кому дати меду? садім сади,

сидимо у саді,

у саді є дім,

с а д *сад*

С *С*

сусід має хату, діти сусіда у хаті, і ся хата має дах,

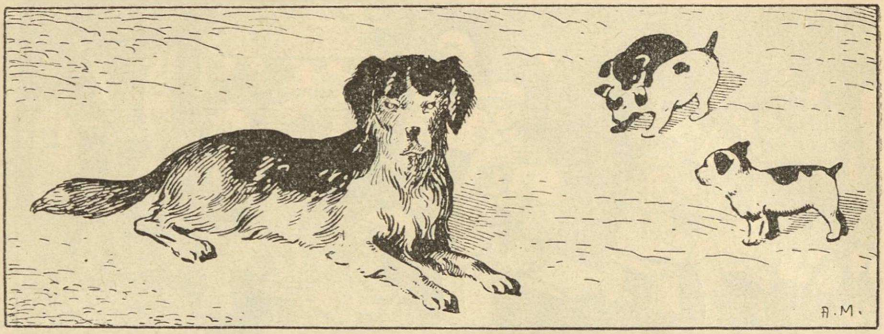

пес і песята, песята то песики,
сусід має пса,

песя пє, се моє песя,
дитя дає песяті пити,
песя їде і пє.

пес *пєс*

П *п*

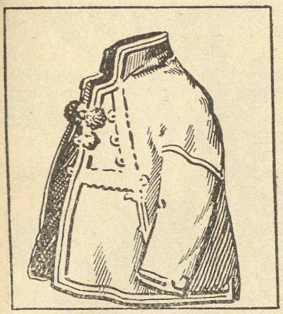

юпка тети, тета має юпку,
мама має юпку і я маю юпку,

маю миску і мию її,

ми ю *юпка*

м и ю *юпка*

Ю *ю*

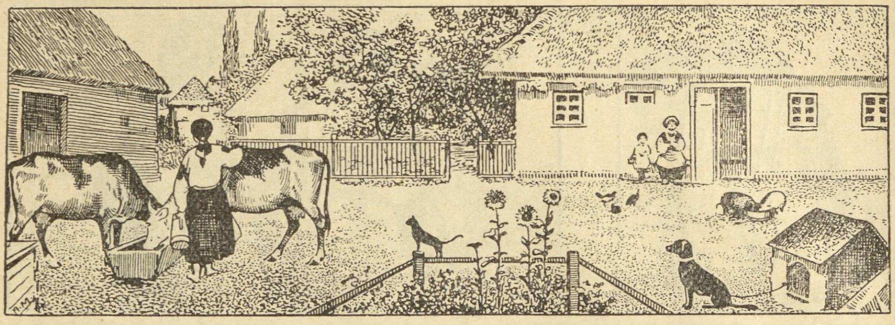

буда пса, пес, або собака в буді, бабуся має пси і коти, їдемо до бабусі, там буде тета, бабуся сама дома, бо дідо у сусіда, бабуся, се мама тата, або мами,

баба пасе худобу,

худоба пе,

бу да *бу да*

б у д а *б у д а*

б *б*

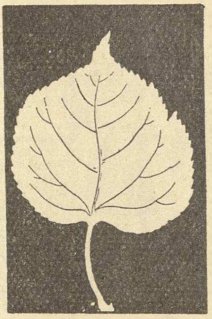

ту є
листя
липи

липа коло хати, під липою стіл,
тета латає під липою,

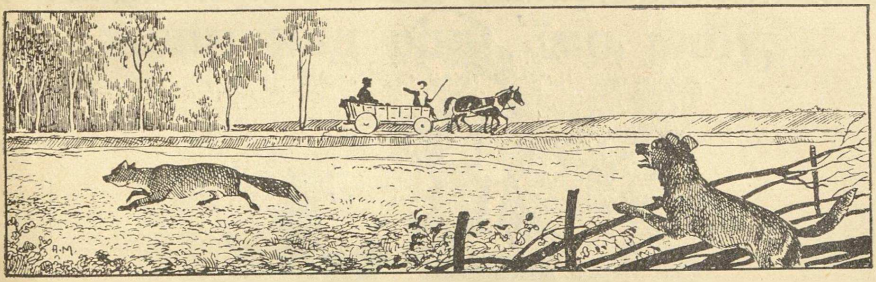

лис під плотом,

пес до лиса, а лис у поле,

боюся лиса.

Л *Л*

маю біле білля, їду попід ліс по-
лями до бабусі, люблю поля і ліси,

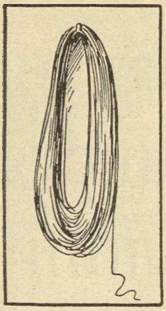

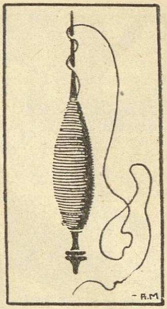

нитки є білі, несу нитки, а бабусин песик коло мене, у нас є лен на нитки,

я носила обід для тата на поле, я мала білу хустину.

Н *Н*

неня кликала нині: іди, доню, на поле, небо ясне і синє,

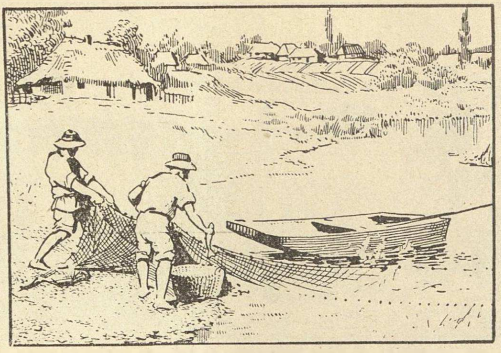

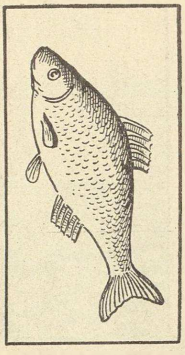

ріка серед села, над рікою хата рибалки, рибалка має риби і раки, ходім над ріку, їмо рибу,

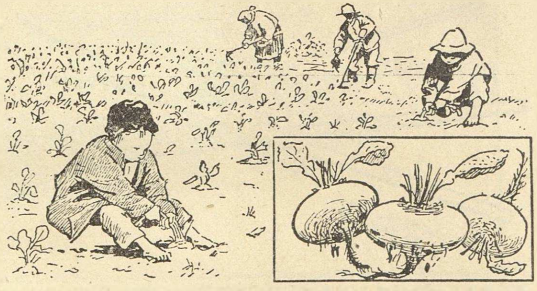

ріпа росла на полі, хлібороби копали ріпу і буряки.

рі па *рі па*

р *р*

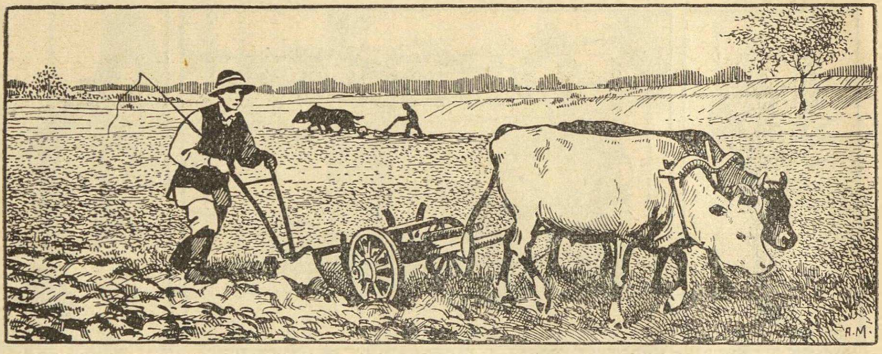

волами орав сусід ниву під лісом, воли ходили поволі в ярмі, я люблю коні а вона воліє воли,

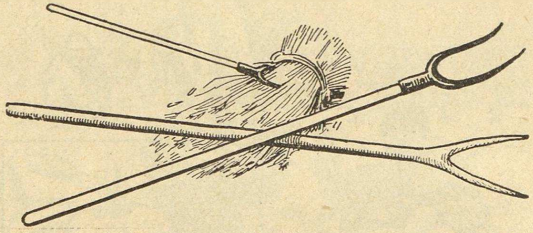

вилами кидаємо сіно і солому волам, коровам, коням та телятам.

ВО ЛИ *во ли*

В *в*

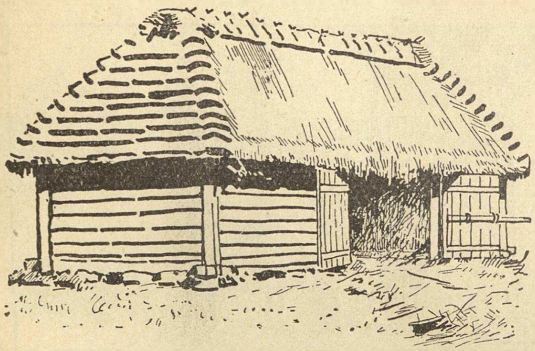

ані дім,
ані хата,
яка то
палата?

шопа є на подвірю біля стодоли, в шопі кладемо сіно і конюшину, конюшина се добра паша для худоби, се їх шопа,

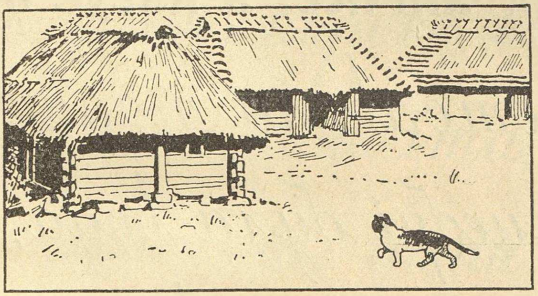

а се?

шпихлір коло шопи,
в шпихлірі є миші,
наш котик іде на миші,

ш о п а *ш о п а*

Ш *Ш*

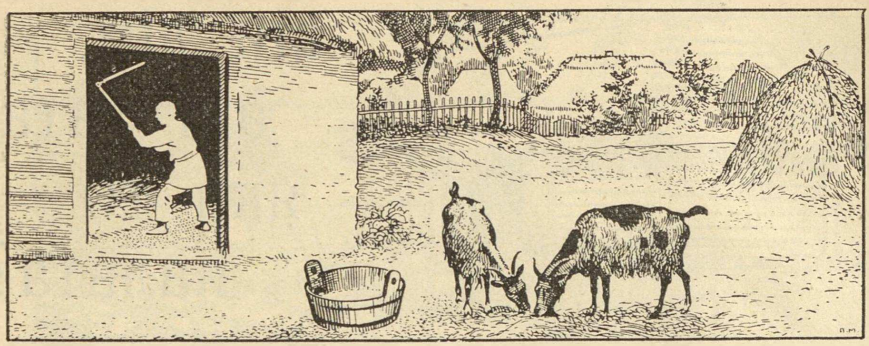

цапи ходили коло стодоли, у стодолі тато молотили овес, цапи їли вівсяну солому,
ані баран, ані пес, а ласує овес?

цебер стояв на подвірю,
у цебрі була вода,
цапи пили воду.

ц а п *ц а п*

Ц *Ц*

овес молотимо ціпом на тоці, як молотимо, то працюємо,
праця, то наше здоровля і добро,

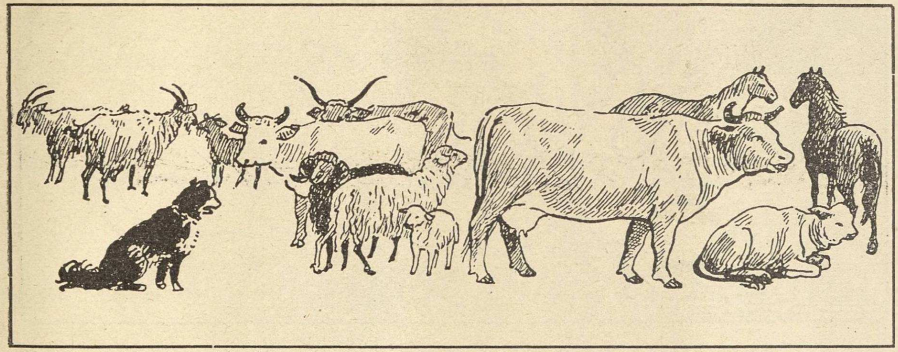

на оборі було повно худоби,
були там: корови, воли, те-
лята, коні, лошата, вівці,
барани і цапи.

в літі паслися вони на толоці, тепер даємо їм суху пашу, на оборі був і пес, худоба не боялася пса, бо всі вони свої, там лабкою котик умиває ротик, а цап бородою трясе рідкою,

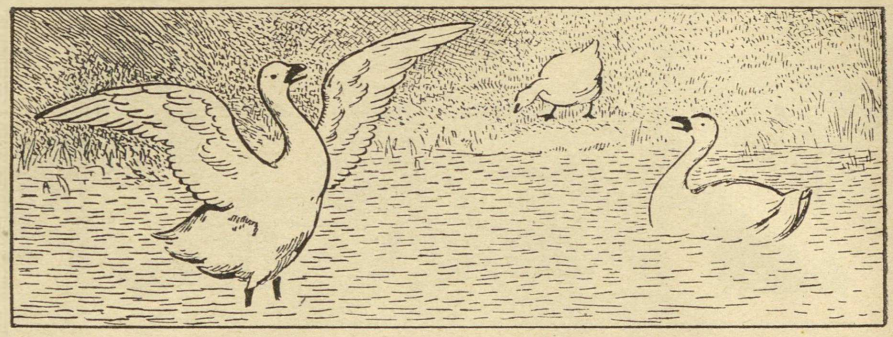

гуси плавали по ставі, а потім бігли додому, гуси то домашні птиці, їх пір'я придатне на подушки і перини,

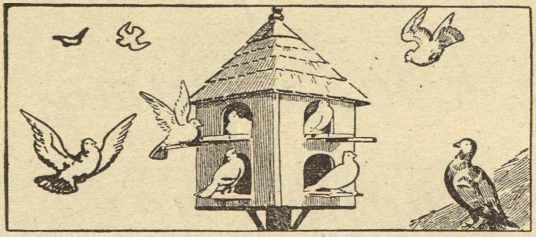

голуби літали високо над домами, потім прилетіли до голубника, голубам даю горох, голуби є домашні і дикі.

Г г

гуси, кури, когути та індики ходили по подвірю, до них прилетіли і голуби, бабуся насипала їм посліду пшениці, вони прибігли гуртом і їли послід, не боялися бабусі, бо бабуся своя, а вони домашні.

на плоті сиділи воробці, синиці та криклива ворона і дивилися, як тамті їли, вони раді були покушати пшениці, бо голодні, але боялися бабусі, не дивота, бо вони дикі птахи,

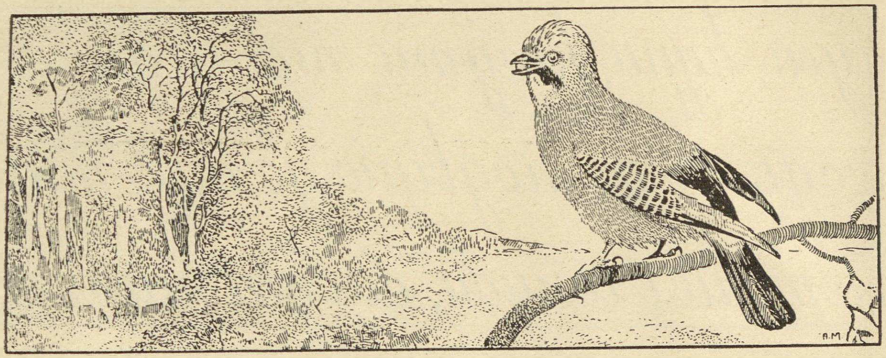

ай, яка це гарна птаха!
то сойка, вона має гарне, синє пір'я, сойка то дика птаха, сойка пробуває в лісах і гаях, гай це малий лісок,

гайворон подібний до ворони,
він є дикою птахою.

Й *й*

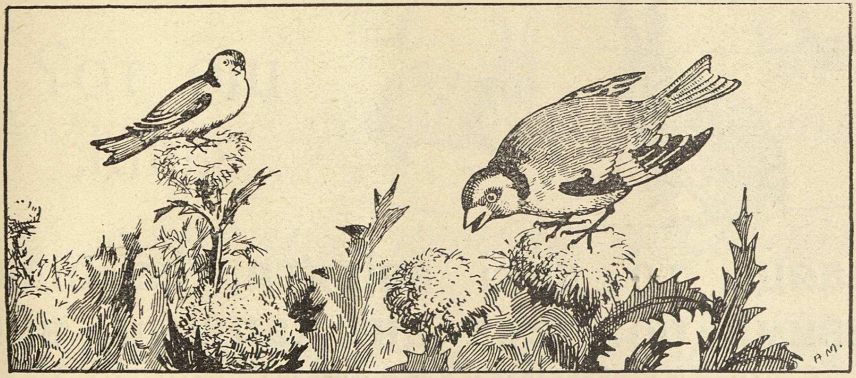

щигол то мала пташка, він має гарне піря, немов би його хто помалював, щиглик уміє гарно щебетати,

щиглик поїдає насіння осету та будяків, він не відлітає до теплих країв, у нас його щастя,

Щ *щ*

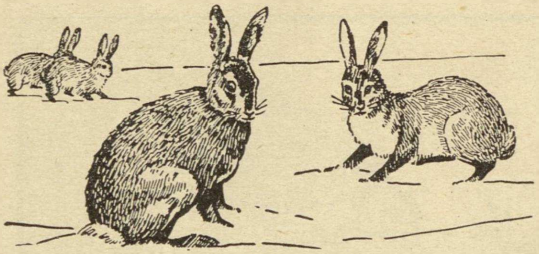

що то?
заяці,

заяці то дикі звірята, їм біда взимі, бо нема ані капусти, ані інших ростин,

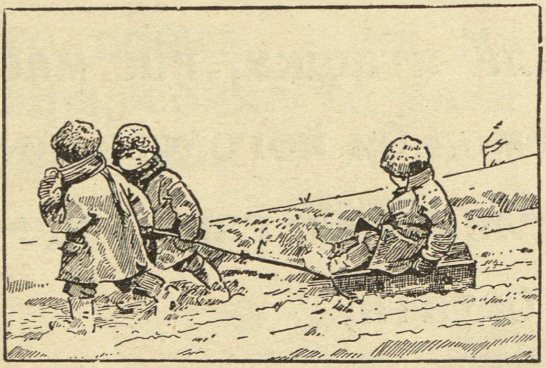

коли
це буває?
зимою,

зима настала, земля замерзла, сніг усюди, сідай на санки, повезу тебе, гей вйо!

З з

я взяв санки та зїхав із сестрою з гори, не позіхай!

ь

батько й дідуньо молотять у стодолі, а ненька доглядає худоби й дробу, старші діти помагають їй пильно, ладь бураки для худоби!

Ь

малі дітоньки сидять у хаті, бо надворі сьогодня мороз, вони сидять близько вікон, шиби у вікнах позамерзали, виглядають, як мальовані, маленька доня бавиться лялькою, дивиться на віконце, тримає палець у губі й дивується, звідки ті малюнки, а ненька говорить: маляр зимою по світі мандрує та гарні цвіти на шибах малює, хто се є?

ґазда й ґаздиня йдуть до церкви, ґазди в нашому селі мають много ґрунту, вони будують доми з ґанками, а дахи побивають ґонтами,

ґаздиня утримує дім у порядку та варить страву, вона варить нераз мамалиґу, або кулешу.

га зди ня *ґа зди ня*

Г *Ґ*

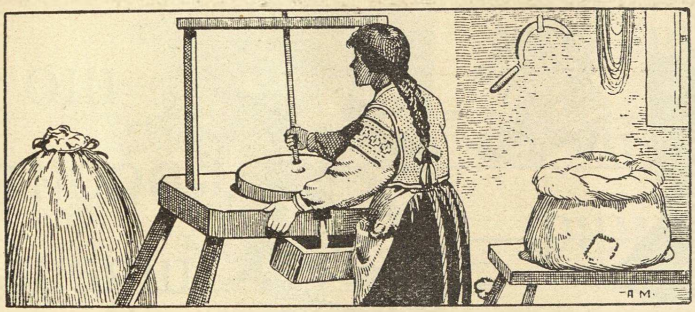

жорна є дуже потрібні в кождому господарстві, на жорнах мелють ґаздині збіже на муку, їмо хліб,

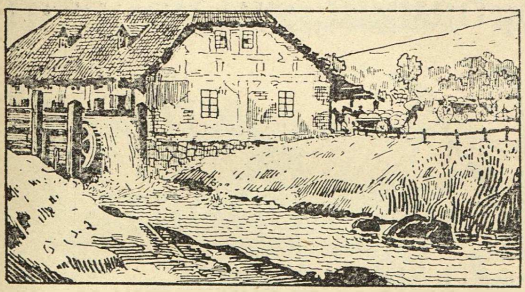

скажи, що мелемо в млині?

жито, пшеницю, а також інше збіже меле мельник у млині, мельник, се ремісник.

Ж *ж*

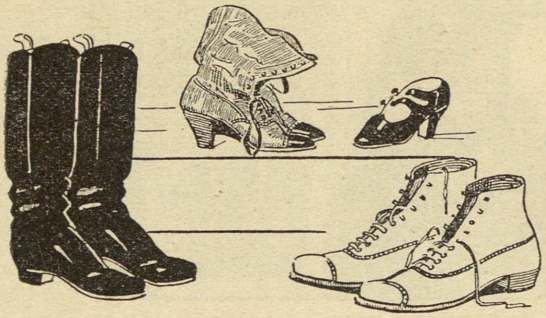

що робить швець?

чоботи й черевики — робить швець зі скіри, він уживає до роботи шила і дратви, чоботи чистимо щіткою, бачиш, які чоботи!

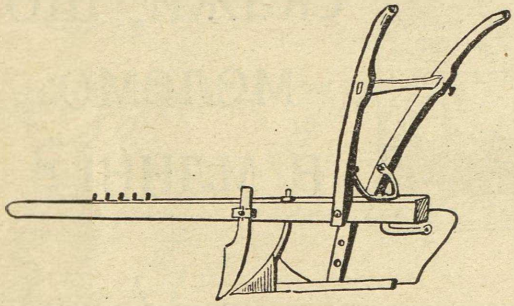

хто робить чепиги?

чепиги і пересло, се части плуга, скажи, з чого зроблені чепиги?

Ч ч

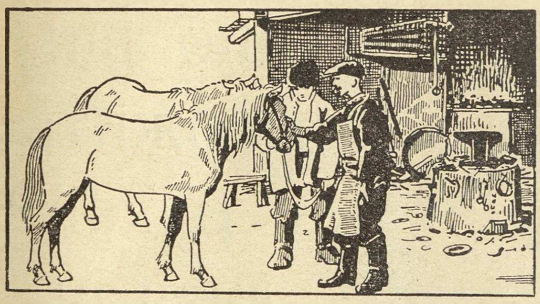

хто веде коней? фірман,

фірман веде коней до коваля, коваль кує коней, коваль має кафтан і фартух зі скіри, кафтан запинає на ґузики,

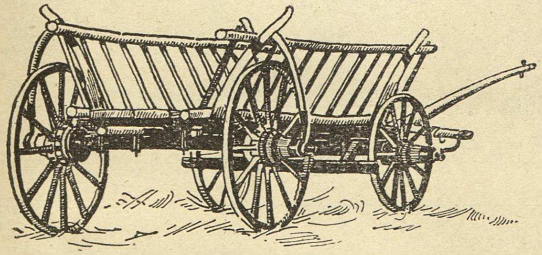

що стоїть на подвірю?

фіра, це віз, наш фірман повезе фірою буряки до фабрики.

ф *фр*

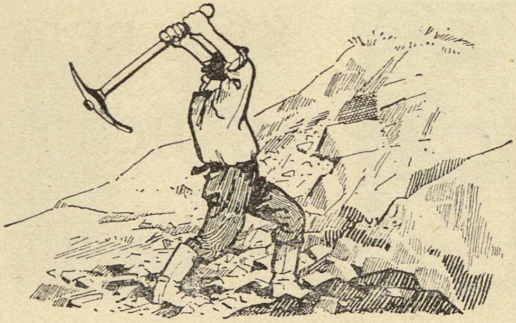

що він
держить
у руках?
джаґан,

**джаґани виковує коваль у кузні,
в кузні є багато саджі з вугля,
коваль робить із заліза цвяхи
й інші предмети, а ось ґринджоли,**

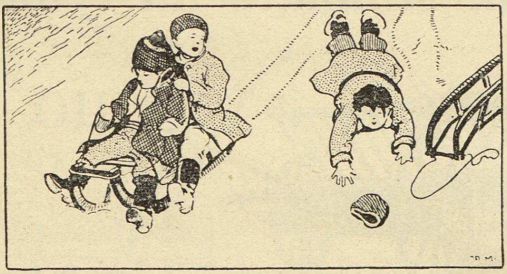

*ґринджоли то санчата,
хлопці зїжджають в зимі
на ґринджолах згори.*

ДЖ *дж*

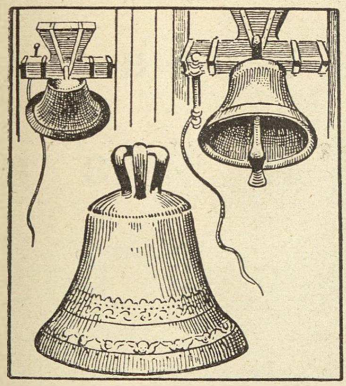

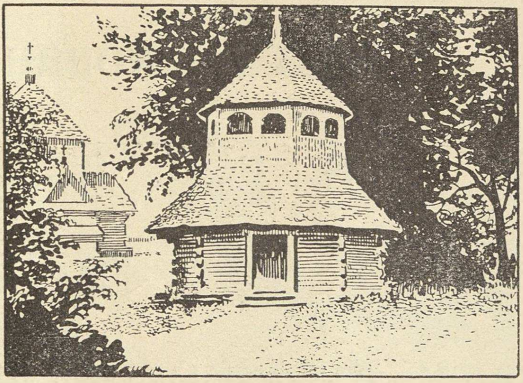

що тут бачиш?

дзвони і дзвінки відливають у фабриках, дзвінок скликує дітей до школи: дзень, дзень, дзень, а дзвони скликують на богослужження: бам, бам!

дзвінниця стоїть побіч церкви.

ДЗ *дз*

коло дзвініці літали голуби, вони дзьобали горох та інше зерно, який їх дзюб?

мала друкована азбука

а б в г ґ д е є ж з и

і ї й к л м н о п р с

т у ф х ц ч ш щ ю я ь

дз дж

мала писана азбука

а б в г ґ д е є ж з и

і ї й к л м н о п р с

т у ф х ц ч ш щ ю я ь

дз дж

ось прийшов святий вечір; до нас приїхали тета й вуйко; по святій вечері тато, мама, наші гості, челядь і ми, діти, посідали коло ялинки й колядували: по всьому світу стала новина; потім оповів нам вуйко гарну бачєчку, як то вовк рибу ловив, а ми слухали байки радо,

баєчка про лиса та вовка:

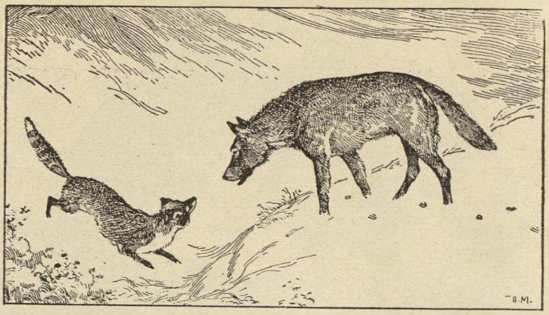

одного разу стрінув вовк лиса й каже до нього: я тебе зїм, бо я голодний; не їж мене, відповідає лис, я тобі дам щось ліпшого, дам тобі рибу; вовк згодився

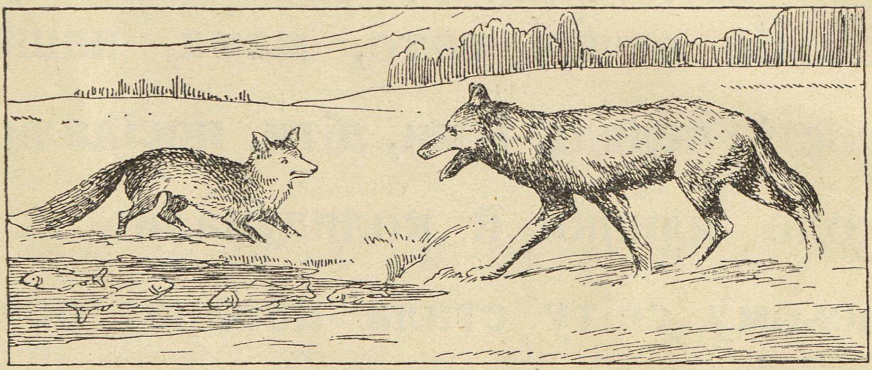

на те, а лис привів вовка над став, показав йому рибу у воді і сказав: вложи хвіст у воду, риби думатимуть, що це пожива

й почіпаються хвоста, тоді ти скоренько хвіст витягнеш з рибою й будеш мати що їсти; вовк так зробив, сів собі на березі, хвіст пустив у воду й тішиться, скількито риби він наловить; давай рибу, кличе лис, вовк

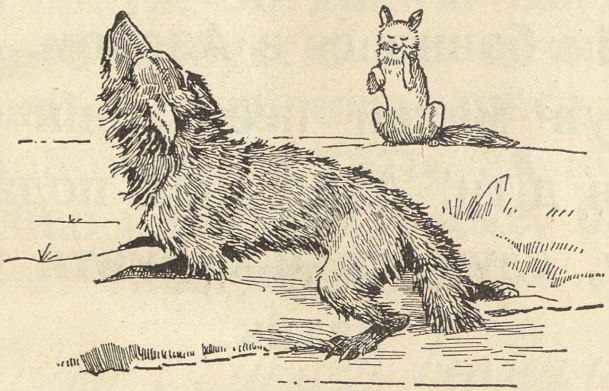

тягне хвіст, та щось не пускає, а то, бачте дітоньки, була зима, потис сильний мороз і вода вмить замерзла, тому вовк не міг із леду хвоста витягнути; скаче вовк і виє, глядить на лиса, лис зареготався й почвалав у діброву, а вовк замерз;

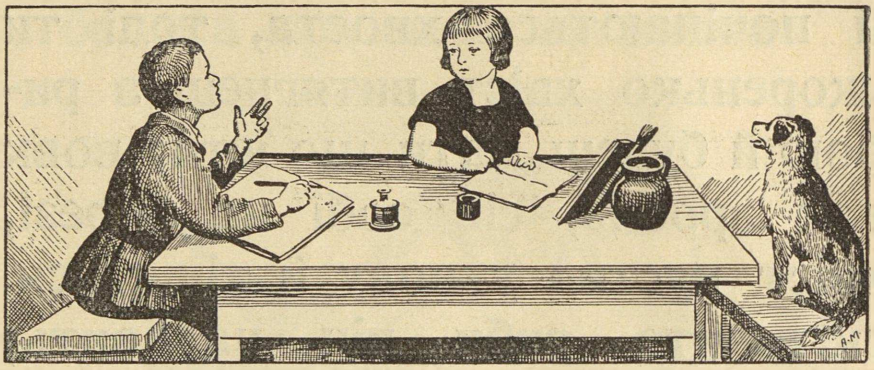

Андрійко й Анна писали задачу а потім бавилися з Азором. Азор, то був малий песик, він дуже любив діти. Азор знав подавати лабку, служити й скакати через патик.

Азор навчився сих штук замолоду. Азор був прив'язаний до дітей.

А *А*

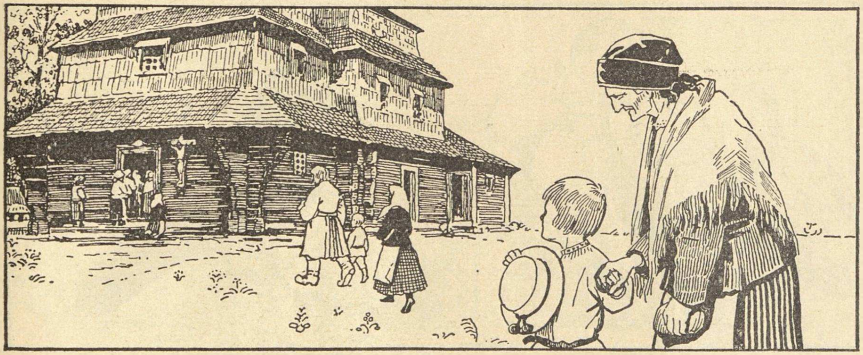

Була неділя. Андрійко мав молодшого брата, Богданка. Богданко ходив з бабусею до церкви на вечірню. Богданко молився в церкві побожно за тата, за неньку, за рідню й просив: Боже, борони нас від злого.

Богдан і бабуся вернули потім до дому. Богдан співав дома: Боже з неба високого глянь на мене молодого!

Б *Б*

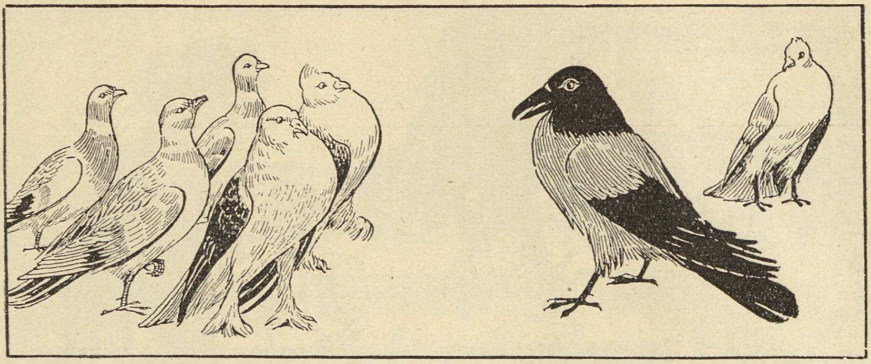

Вуйко Василько приїхав з Варшави тай привіз Богданкові гарну книжечку. В тій книжечці були байки й оповідання про зайчика й крілика та про ворону, що хотіла конче голубом стати. Вона прибрала себе в чуже пірє і полетіла до голубника.

Ворона пробувала як голубка воркувати, але голуби пізнали її по голосі й прогнали з подвіря.

В *В*

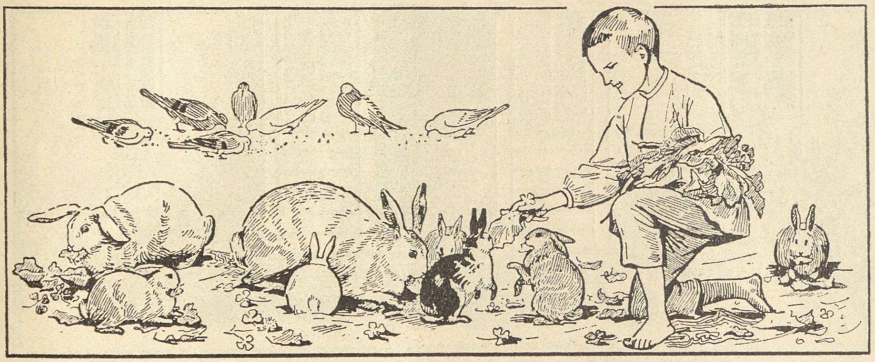

Грицько, товариш Богданка, має голуби й крілики, це його худібка. Грицько ходить щиро коло своєї худібки. Голубам дає горох або пшеницю, а кріликам капусту, моркву та конюшину.

Грицько не робить кривди звіятам. Вони його не бояться. Гарна й весела Грицькова худібка!

Г Г

Ґеня, це сестричка Грицька. Вона сидить нераз на ґанку й читає. Батько Ґені та Грицька має много ґрунту. Ґеня має дві сестри: Анну й Галю.

Були три сестри, кожда мала одного брата, кілько було їх разом? Вгадайте!

Ґанки будують перед домами.
Ганок має двері й вікна.

Г Ґ

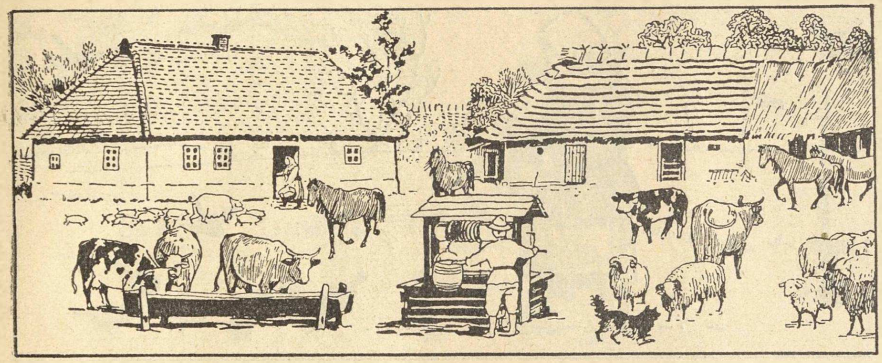

Данило, то сусід Грицька. Він має велике господарство. Господарське подвірє Данила обгороджене плотом. Дивіться! Де будинки?

Данило утримує лад і порядок на своїм обійстю, а помагає йому його син Дмитро.

Д *Д*

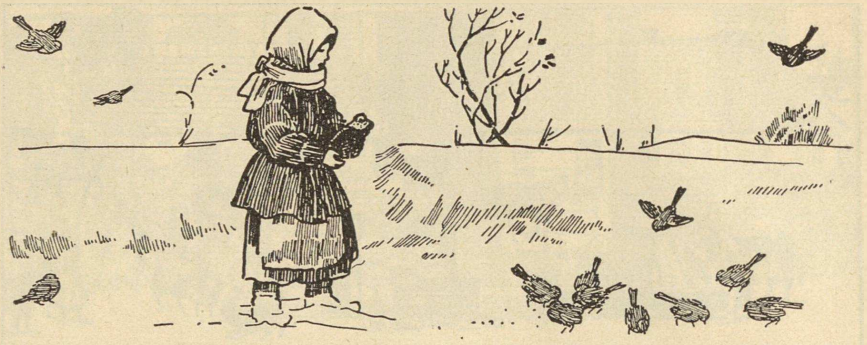

Ева, дочка Данила, дає пташкам окрушки з хліба. Ева знає, що птички в зимі голодні, бо на світі тоді зимно, нема ні комашок, ні червачків. Голод і холод, то немилі гості. Бідні птички в зимі.

Ей! Бурцю, не зазирай до воробчиків, наказує Ева котикові. Воробці також хочуть жити.

Е *Є*

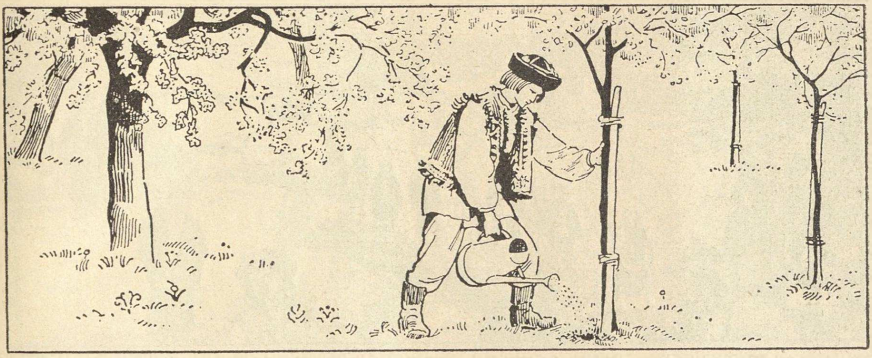

Єфрем, то вуйко Еви. Він має сад. Єфремів сад є невеликий, але гарний. В його саді є яблуні, груші, сливи й вишні.

Єфрем ходить старанно коло свого саду. Ева любить той садочок, бо там весною співають птички.

Є Є

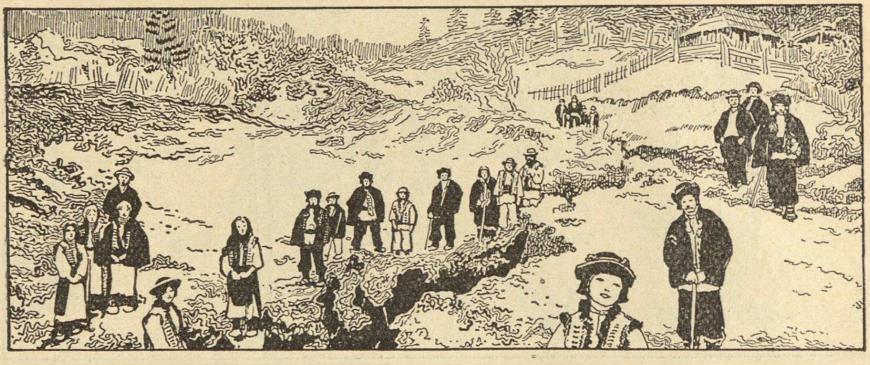

Жабє, то село в наших горах. В Жабю є мало садів, зате бачимо там великі ліси й полонини. Жителів гір називаємо верховинцями.

Жук Данило, вуйко Єфремах, мешкає в Жабю. Він є лікарем. До нього поїхав на зиму Андрійко.

Ж Ж

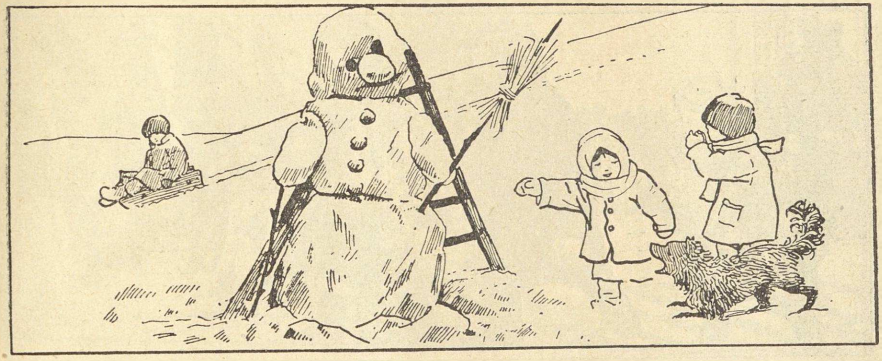

Заметіль устала. Знов сонце засвітило. За селом забавляються школярі: Зенко зїжджає на санчатах згори. Захарко робить сніговика, Зося йому помагає, а песик, Журко, скаче й гавкає.

Зайшло сонце, а Зося каже: Вже вечір, лишім забаву, прийдемо завтра, згода? Згода, згода! закликали діти і побігли до дому.

З З

Инакше тепер на дворі. Вже не так морозно. Йорданські свята минули. Бог дав довші дні. Дмитрик і Галя ходили цього року з татом на Йордан.

Инші діти ходили також. Йосиф і Зося мали зі собою збанята на свячену воду.

И Й *И Й*

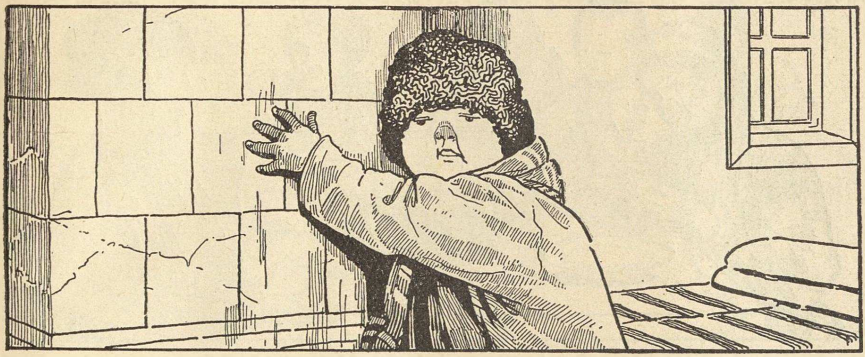

Івась, брат Йосифа, прийшов зі школи тай гріється коло печі. Івась каже до Ірини: вгадай, що це таке?

В куті стою як ніч, так день,
З місця не рушусь мов той пень.
В зимі мене обіймають,
В літі забувають.

Ірина глянула на Івася, подумала трохи і сказала до уха Івасеви.

І У

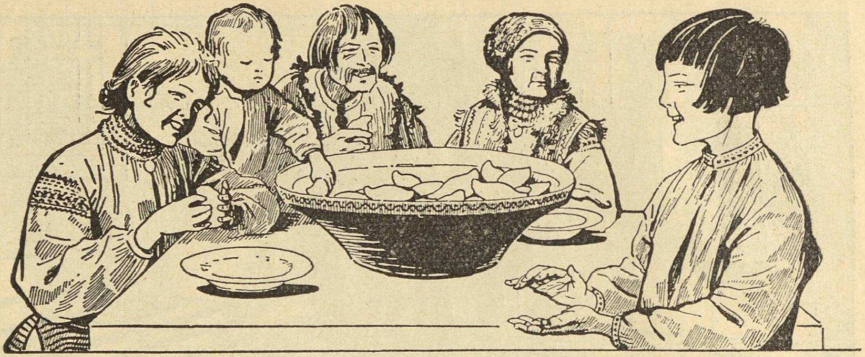

Їмо, щоби жити. Їмо нині на обід пироги, Ірина пригадала собі по обіді співанку та й стала приспівувати:

Їжте, пийте й веселіться,
До роботи всі беріться.

Івасик плеще в долоні, а тато кажуть: Їжте і співайте та про голодних не забувайте!

Ї ї Ў ў

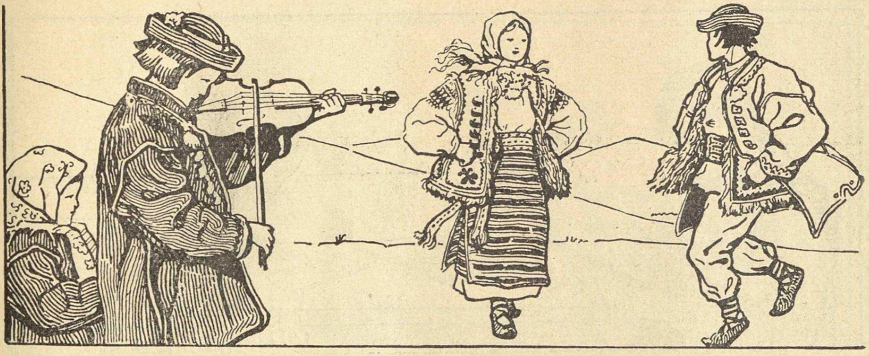

Катерина Курцевич родилася в Коломиї. Катерина, це її хресне імя. Курцевич, це її родинне назвище. Коломия, то назва міста. Декотрі пісні звемо коломийками.

Коли граю тай співаю, то собі думаю,
Красших нема співаночок, як у нашім краю.

К К

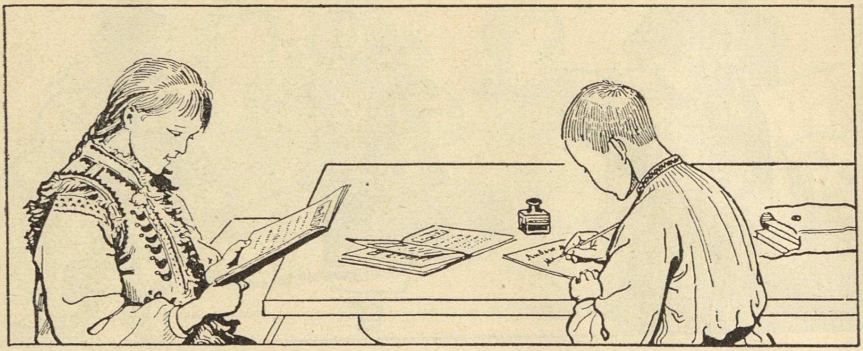

Льонгин і Леся ходять до школи в Коломиї. Льонгин пише, а Леся читає:

Люблю я щиро маму, тата,
Люблю село, де наша хата,
Люблю ту церкву, де я молюся,
Люблю ту школу, де я учуся.

Леся читає далі:

Людий до церкви скликає,
А сам у ній не буває.
Вгадайте, що се таке?

Л *Л*

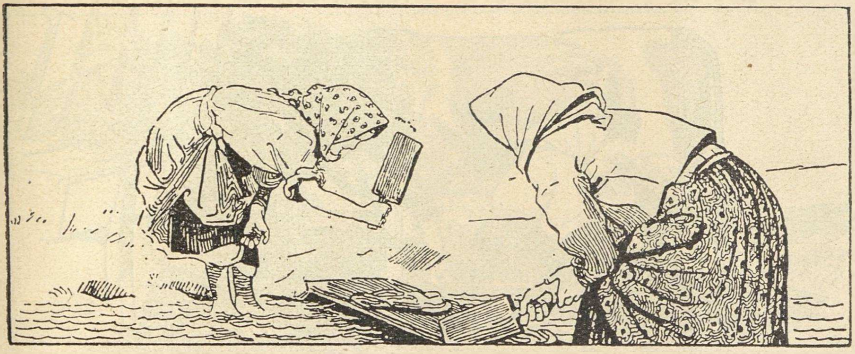

Марійка ходила з Лесею до школи. Вона вернула щойно до дому. Мати прали біллє. Марійка стала мамі помагати. Лиши Марійко, цю роботу, відпічни трохи, говорять мама. А Марійка каже: Ліпше ви мамо відпочиньте!

Марійка помогла мамі прати, написала задачу та ще й корову напоїла.

M *M*

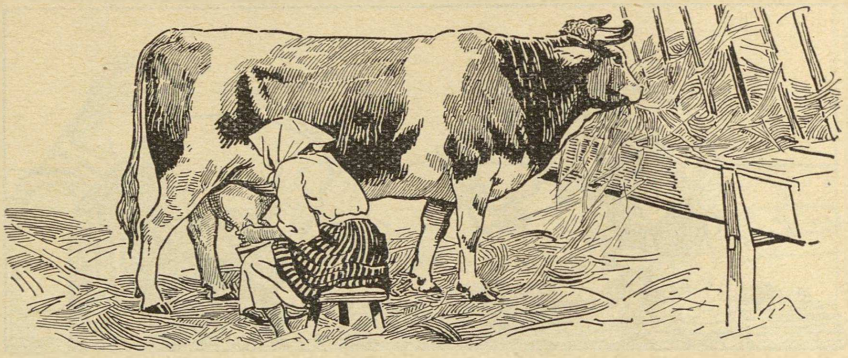

Наша корова зветься Зазуля. Корова стоїть у стайні при яслах і їсть сіно. Настя доїть корову у дійницю. Зазуля дає нараз пять літрів молока. З молока маємо сир і масло.

Настя збирає сметану до масничкн.

Нащо? скажіть.

Н *Н*

От дивіться! Олена, сестра Насті, робить вже масло. Орися помагає їй, а малий Остапко жде, аж масло буде готове. Мама дадуть йому хліба з маслом.

О! хлібець з маслом смакує.
Їмо хліб також з медом.
Оля любить мід.

О О

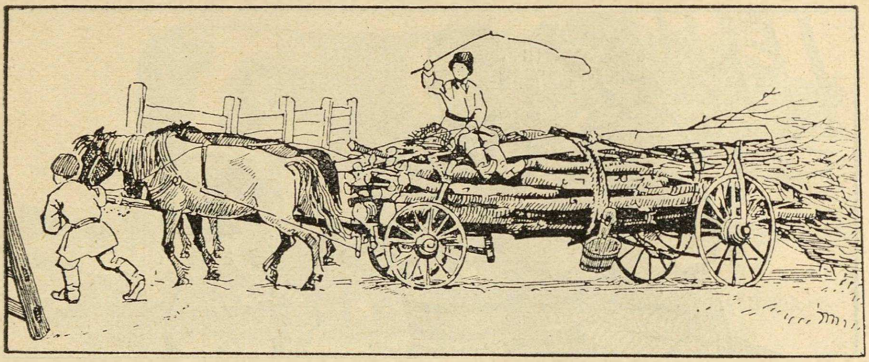

Петро їздив у ліс по дрова. Перед вечором був уже дома. Петро випряг коні й завів їх до стайні. Потім скидав дрова з воза.

Павло помагав йому в тій роботі, а відтак нарубав дров і заніс до кухні.

П П

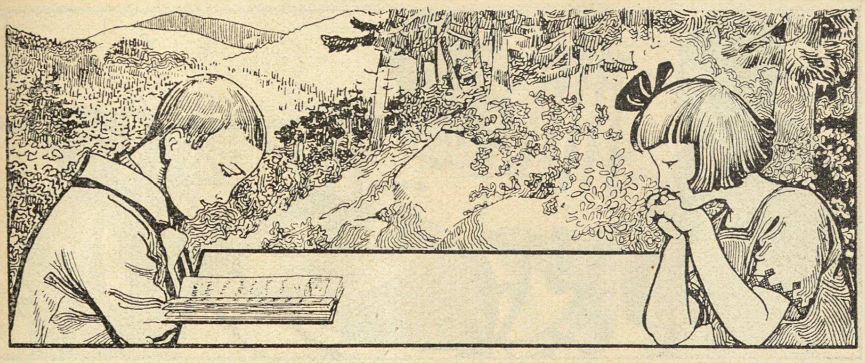

Ромко ходив до школи в місті. Він був торік у горах Карпатах, де бачив великі ліси. Ромко любить згадувати про ті гори й ліси. Ромко тепер читає а Ганя слухає уважно:

Люблю я рідні гори,
Луги, поля й ліси.
Люблю ті темні бори...
Ах, скільки в них краси!

Р *Р*

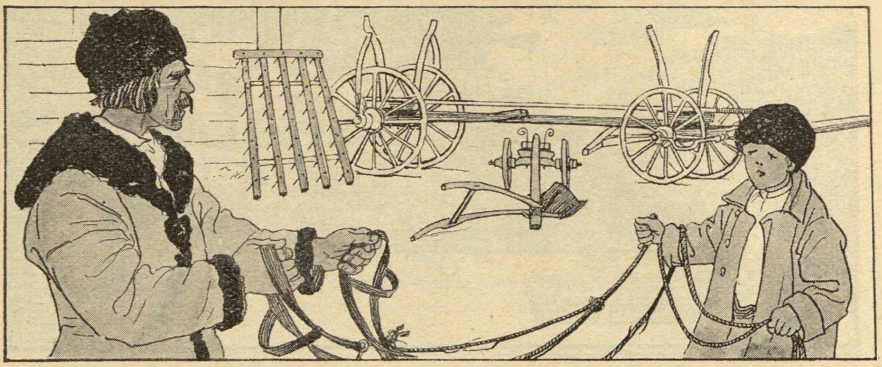

Старий Семен, то вуйко Ромка. Він є хліборобом. Семен готовиться до роботи в полі, бо весна надходить. Ладить упряж, оглядає віз, плуг і борону, чи не треба їх направити.

Славко, син Семена, помагає татови. Славко любить господарку.

С *С*

Текля, сестра Славка, то робо-тяща дівчина. Вона трудиться цілу днину як мурашка. То до свиней загляне, то дріб нагодує або коровицю напоїть.

Звірята не бояться Теклі,
бо вона їх любить.
Треба працювати, щоб не
бідувати!

Т *Т*

Уляна побачила місяць, що вийшов із-за хмар. Бозя світить, шепче вона до бабусі. Так, кажуть бабуся, Бозя світить і видить із неба, що діточки роблять. Тому, Уляночко, треба бути усе чемною і добре вчитися, бо Господь і тебе видить, дитинко.

Учітеся, брати мої, думайте, читайте!

У кого розум, у того і щастє.

У *У*

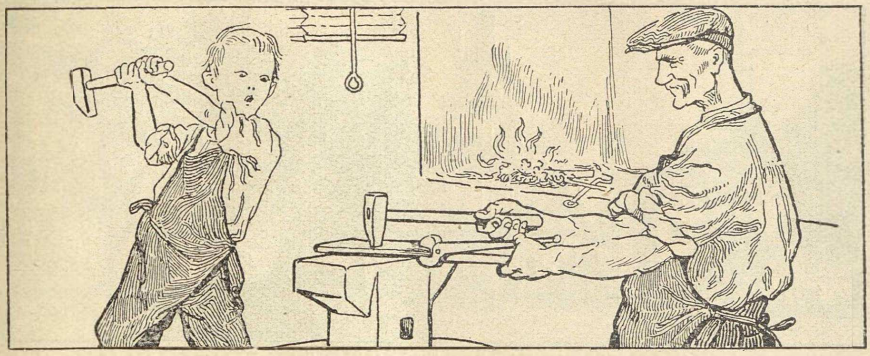

Федько скінчив школу. Тепер вчиться на коваля у Львові. Коваль показує Федькові, як і що він має робити. Федько роздуває вогонь міхом, а потім кує з майстром зелізо на ковалі.

Федько буде ремісником.
У ремісника золота рука.

Ф ф

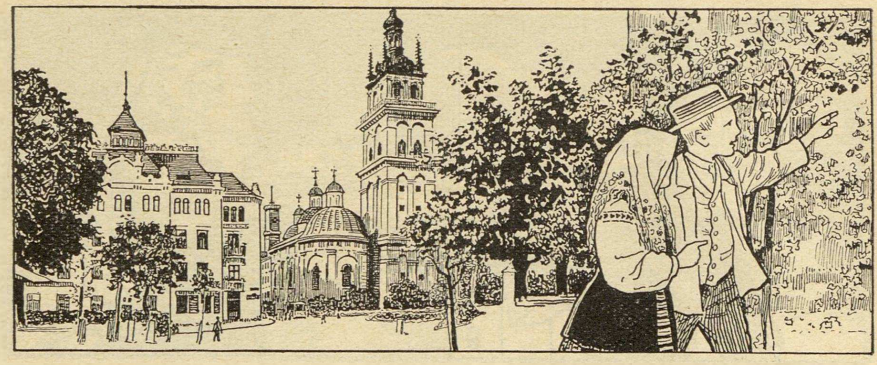

Христина їздила до Львова. Христя їздила відвідати свого брата, Федька. У Львові бачила вона величаві церки. Христя була у Волоській церкві і на горі, що зветься Високим Замком.

З Високого Замку бачила
Христя ціле місто а далі
многі фабрики й цегольні.

X *X*

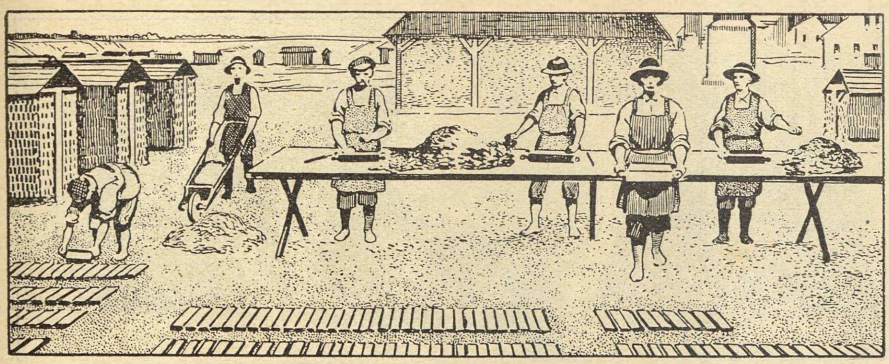

Цеглу робимо з глини у цегольні. Цегольня, це фабрика цегли. Цегли вживаємо до будови церков і домів. Церкви бувають також деревяні.

Цимбала Петро працює в цегольні. Він вмиває по праці чисто руки.

Ц *Ц*

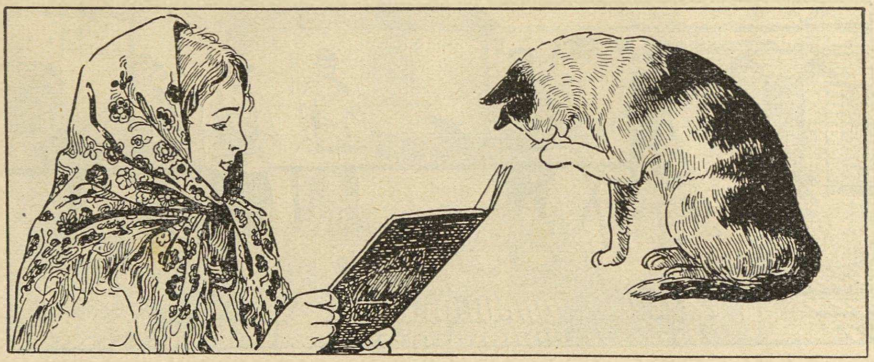

Чи чули ви, любі діти, що це таке чистота? Чи, пишучи чорнилом, ви вважаєте, щоби не замазати собі пальчиків, личка та одежі? Чавякова Орися прочитала в книжечці ось таке:

— Чистота удержує здоровлє. Недуги повстають із нечистоти.

Стою собі у куточку,
В ночи спочиваю.
Де хаздиня чистість любить,
Часто я гуляю.

Ч ч

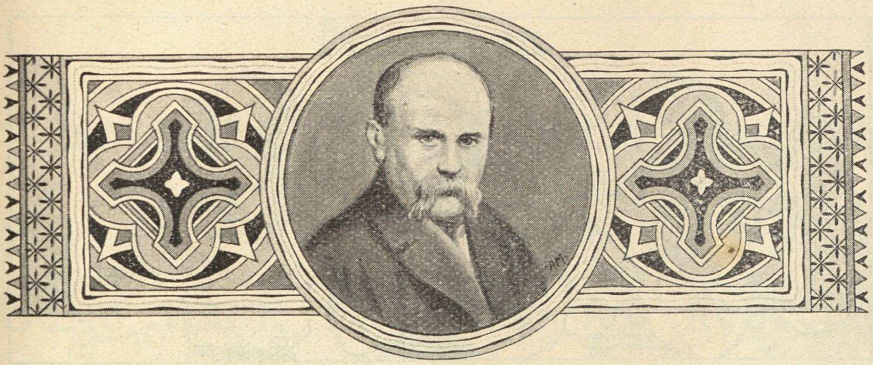

Шевченко і Шашкевич писали гарні вірші. Їх вірші читаємо тепер в книжечках. Учимося з них, як маємо чесно жити.

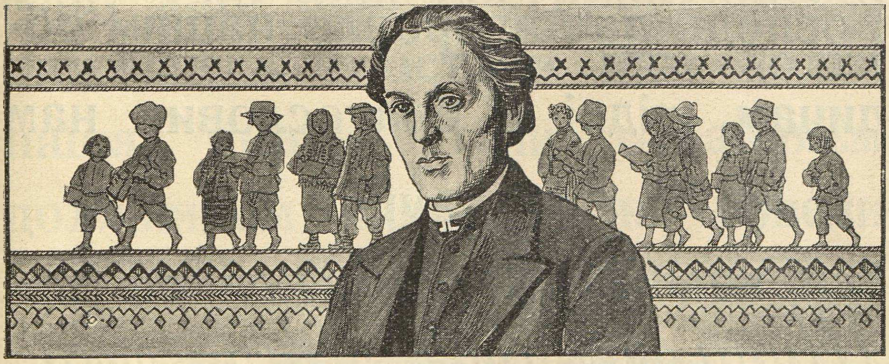

Тарас Шевченко і
Маркіян Шашкевич
любили чемні діти.

Ш *Ш*

Щоденну науку зачинаємо й кінчимо молитвою. Молимося, щоби Господь дав здоровлє нашим родичам, рідні й благословив нам у науці.

Щира молитва подобається
Господу Богу.
Вона хоронить нас від злого.

Щ *Щ*

Молитва.

† Во імя Отца і Сина і святаго Духа, амінь.

Отче наш, іже єси на небесіх, да святится імя твоє, да прійдет царствіє твоє, да будет воля твоя, яко на небеси і на земли; хліб наш насущний даждь нам днесь і остави нам долги наша, якоже і ми оставляєм должником нашим, і не воведи нас во іскушеніє, но ізбави нас от лукаваго, амінь.

Господи помилуй.

† Слава Отцу і Сину і святому Духу і нині і присно і во віки віков. Амінь.

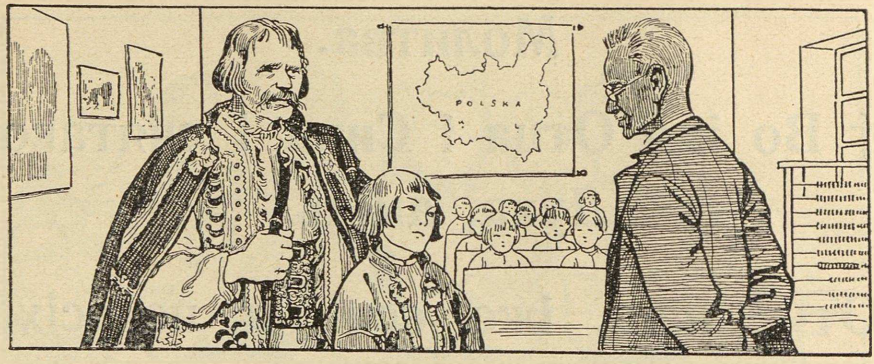

Юрчик прийшов нині до школи по довшій недузі. Юрчика привели його тато. Тато Юрчика були в гуцульській ноші. Верховинців у східних Карпатах називаємо Гуцулами. Гуцульська ноша є гарна.

Юстина шиє для Юрчика червону дзьобенку.

Ю *Ю*

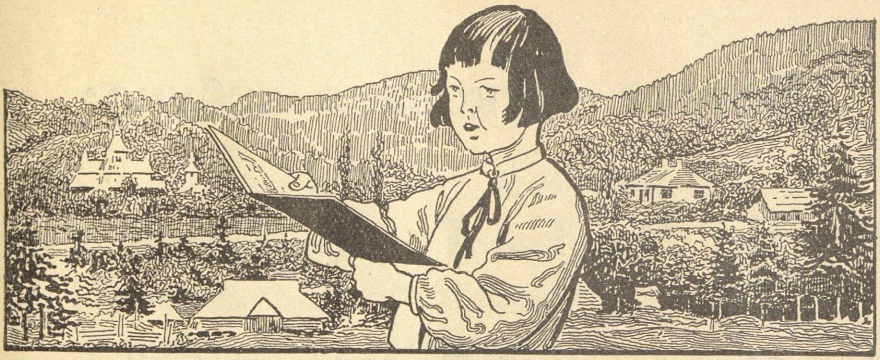

Я вже вмію страх багато:
Мама, баба, дідо, тато.
А до книжки як візьмуся,
То ще більше научуся.

То Яким, ровесник Юрчика, читає голосно.

Яким ходить до школи в Єворові. Єворів то місто.

Я Є

Велика друкована азбука:

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж

З И І Ї Й К Л М Н

О П Р С Т У Ф Х

Ц Ч Ш Щ Ю Я

Велика писана азбука:

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж

З И І Ї Й К Л М

Н О П Р С Т У Ф

Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

1. Всьо з Богом.

З Богом працю зачинаймо
І вперед все поступаймо,
А кому Бог допоможе,
Той всі труди переможе.

Вчімся з Богом всьо ділати
І в науці підростати.
Памятаймо, що без Бога
Не дійдемо й до порога.

2. Плаксій.

Наш Михась є добрий хлопець. Усе говорить правду, вчиться добре, звірятам не робить кривди. Одна в нього хиба. Чогонебудь, зараз плаче. Думаєте може, що він тихонько плаче? Де там! Михась верещить, аж шиби дзвенять. Його сестричка, Софійка, аж уха собі затикає.

Виплачеться Михась, та й перестає.

Одного дня Михась пробудився рано й зачав свою музику.

— Михасю, питають мама, а чого ти так плачеш від самого рана?

— А, бо мені снилося, що Софійка дістала від бабусі багато цукорків і всі зїла сама, відповів, Михась.

Скажіть! Чи було чого плакати?

3. Співанка.

Не плач, синку, не плач!
Несе киця колач.
Вже недалеко, на мостику,
Несе колач на хвостику.

4. Цукорок.

— Солодкий цукорок, солодша наука,
Так каже бабуся до внука.
Наука остане в серденьку дитини,
Цукорок без сліду загине.

5. Маленький школяр.

Наш Микольцьо, хоч маленький,
Вже буквар читає,
В школі він усе чемненький,
Пильно уважає.

А як стане що читати,
Всьо йому йде гладко.
Радується сином мати
І тішиться татко.

6. Відважний Юрко.

І.

Родичі Юрка й Олени жили у Львові. Раз при обіді тато кажуть до мами:

— Завтра поїдемо на село до дідуся і бабусі.

— І я, і я, татусю! — закликав Юрко — поїду до бабусі.

— А не будеш боятися? — спитали тато — бо на селі є кури, гуси, вівці, корови, воли...

— О, я нічого не боюся! — каже Юрко, але вже не так голосно.

* * *

ІІ.

Поїхав Юрко з мамою, татом і сестричкою на село. Їхали зелізницею три години. Вечором приїхали до бабусі.

Що то була за радість, коли дідусь і бабуся побачили своїх унуків.

На другий день вийшов Юрко на подвірє.

Глядить, де ті вівці, корови, воли, що тато казали.

Нараз вилетів на пліт великий, чорнявий птах, на голові мав червоний гребінь, злопотів крилами й запіяв: ку-ку-рі-ку!

А Юрко в ноги і скоренько прибіг до бабусі.

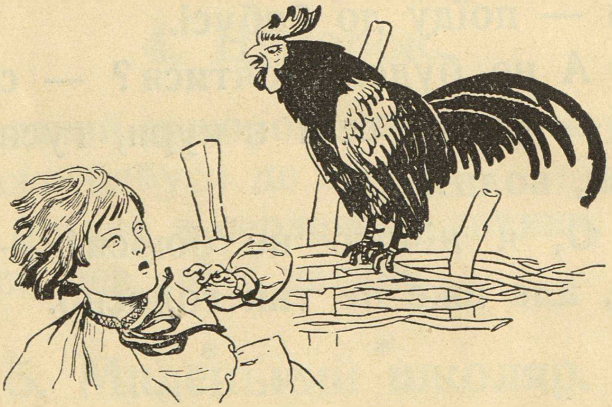

7. Загадка.

Хто носить гребінь, а ніколи не чешеться?

8. Імянини бабусі.

Рано-вранці, до схід сонця
Пробудилась наша Донця.
Вмила руки, вмила личко,
Надягла нову спідничку,
І скоренько як могла,
До бабусеньки пішла.

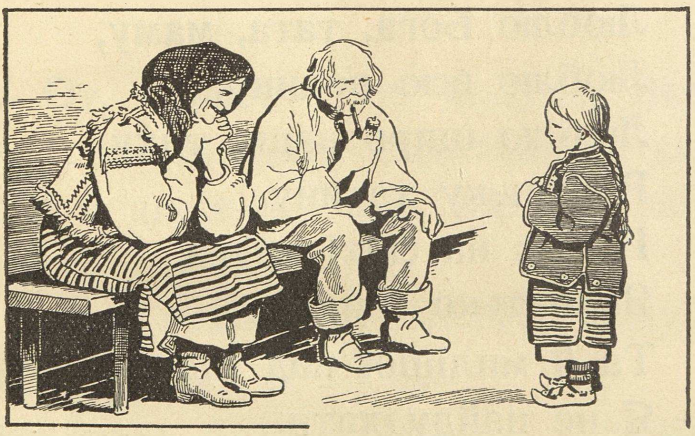

А як вже прийшла до хати,
Стала Донця так казати:

— Бабусенько, дай Вам, Боже,
Жити в щастю любо, гоже.
Мати хліба все доволі
І на полі і в стодолі,
Дай Вам, Боже, довгий вік,
А для мене медівник!

А бабуся засміялась,
Внученьку поцілувала,
Дала меду аж дві кришки,
Дала яблочка, орішки
І смачний медівничок,
Ще й вишиваний платок.

9. Кого я люблю?

Люблю Бога, тата, маму,
Люблю всю родину,
Люблю щиро нашу тиху
Рідненьку хатину.
І нема на світі друга,
Як батько і мати,
Та й милішої над рідну
Я не найду хати.

10. Михась.

Михась уже від осени ходить до школи. Вміє прочитати всі байки з книжечки, яку дістав від вуйка.

Найбільше подобалася йому казочка про Когутика-Мудрика, щото на коцюбі аж на місяць заїхав.

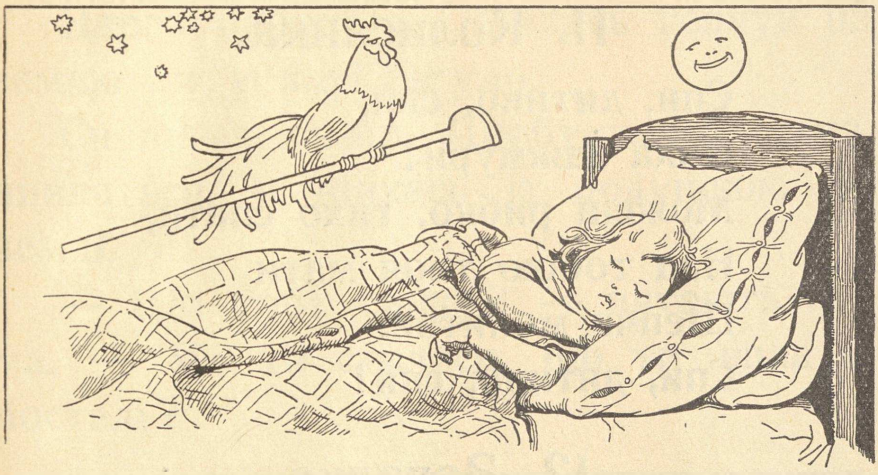

— От, кобито такої коцюби дістати, думає собі Михась, полетівби я до місяця й подивився, чому він так світить у ночі.

І вже з голови не сходить йому: когутик і коцюба й місяць.

Прийшов вечір. Михась і вечеряти не хоче, поклався спати і думає дальше, якто мусить бути приємно літати попід небеса. Сон склеїв йому очі й Михась заснув.

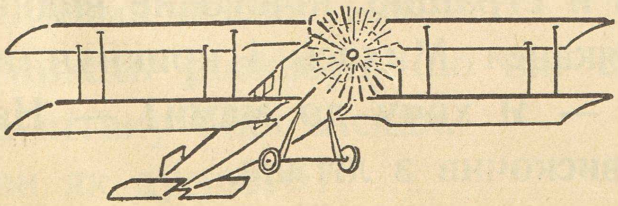

11. Колисанка.

Спи, дитино, спи,
Очка зажмури!
Можеш рибко, тихо спати,
Над тобою твоя мати
Шепче молитви.
Спи, дитино, спи!

12. Загадка.

Не бачить, не чує, не живе,
А коле і шиє. Що це є?

13. Подорож Михася.

Михасеві сниться, що він справді їде, тільки не на коцюбі, а на літаку. Летить він щораз вище й вище, минає золоті звіздоньки, такі гарні аж очі до них сміються.

Ще хвилина а літак доторкнеться місяця. Глянув Михась на долину, а там темно й страшно, нічого не видно.

Злякався Михась і крикнув з цілої сили: — Я хочу до мами! — Наперся, та й вискочив з літака.

Нараз бабах!... і Михась гепнув на землю аж у хаті загуло.

Счинився гамір. Пробудилися мама, дивляться, а Михась із подушкою на землі.

— Що тобі, синку? — питають мама. — Як то сталося, що ти впав із постелі?

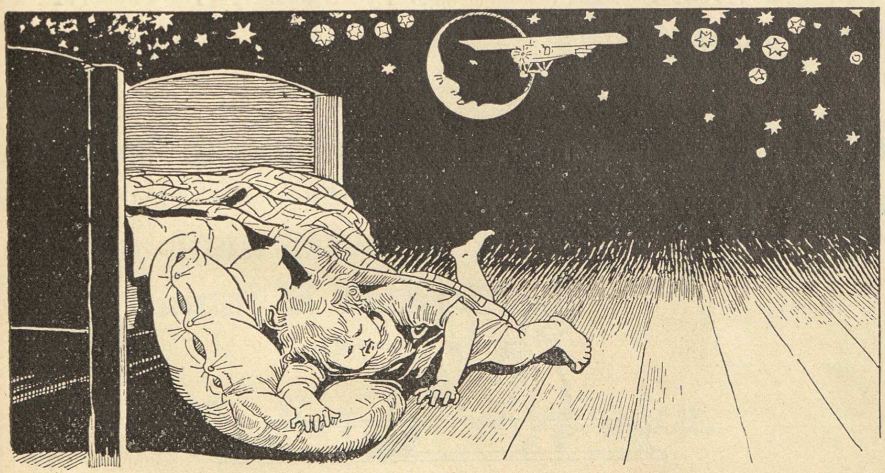

— То не з постелі, мамо, тільки з літака.

— То тобі так снилося, Михасю, — кажуть мама й сміються.

А Михась розказує, що він справді був на літаку біля місяця.

А ви як думаєте?

14. Кітка й мишка.

Байка.

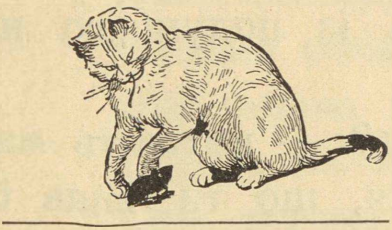

Кітка бавилася раз із мишкою на тоці. При забаві кітка відкусила мишці хвостик.

— Верни мені мій хвостик, — просить мишка.

— Не дам тобі хвостика, — каже кітка, — доки мені не принесеш молока від корови.

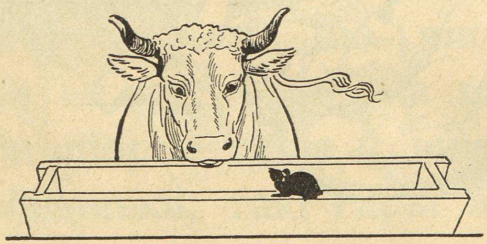

Побігла мишка до корови.

— Короно, короно, дай мені молока, щоби кітка вернула мені мій хвостик.

— Не дам тобі молока, — говорить корова, — доки мені не принесеш від господаря сіна.

Побігла мишка до господаря.

— Пане господарю, дайте мені сіна, най дам його корові. Корова дасть мені молока, а я дам молоко кітці, щоби мені вернула мій хвостик.

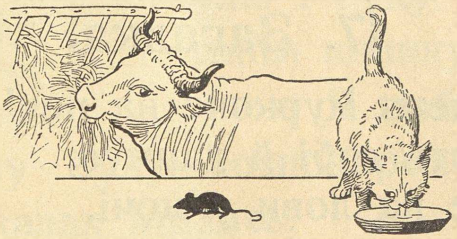

Господар дав мишці сіна, мишка дала сіно корові, корова дала мишці молока, мишка дала молоко кітці, а кітка вернула мишці її хвостик.

15. Кіт — Мурлика.

Наш Мурлика, наш сивенький,
Котик жвавий і чистенький,
Від заранку аж до ночі
На усе звертає очі.
Кождий шелест вмить почує,
Вже на миш в дірі чатує.
Обовязки свої знає,
Даром хліба не зїдає.

16. Числова загадка.

В чотирьох кутах хати сидить по одному котикові. Кождий котик видить напроти себе три котики. Кілько котиків є у хаті?

17. Загадка.

В день муркоче на печі,
Спить собі й дармує,
Йде на лови у ночі,
На мишки полює.

18. Чим я буду.

Гнатко, Михась, Дмитруньо і Стефанко ходили разом до школи. Раз прийшли вони за скоро, посідали на приспі й ждали аж школу відчинять.

— Ану скажім, кождий з нас, чим хто хоче бути, коли виросте! — сказав Дмитруньо.

Це подобалося хлопцям і зараз перший Гнатко закликав:

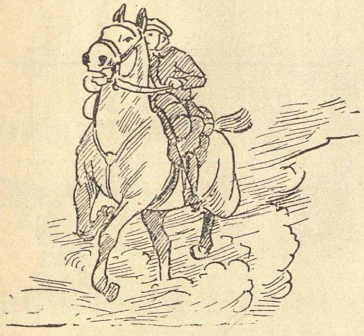

— Я буду жовніром, матиму однострій, блискучу шаблю і буду їздити на сивім конику.

— Я люблю ґаздувати, тому буду господарем, як мій тато — сказав Михась.

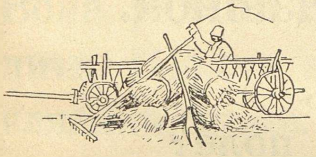

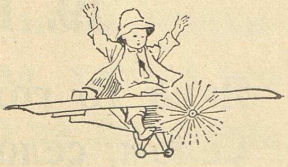

На це відізвався Дмитруньо:

— А я буду майстром, зроблю собі літак і полечу на нім аж до тих стовпів, що небо підпирають.

— Ну, а ти чим будеш? — запитали Стефанка.

А Стефанко каже:

— Я... я... я тепер іще не знаю.

Тоді зачали хлопці з нього сміятися, що він такий нецікавий.

А як ви думаєте, котрий з хлопців найліпше відповів?

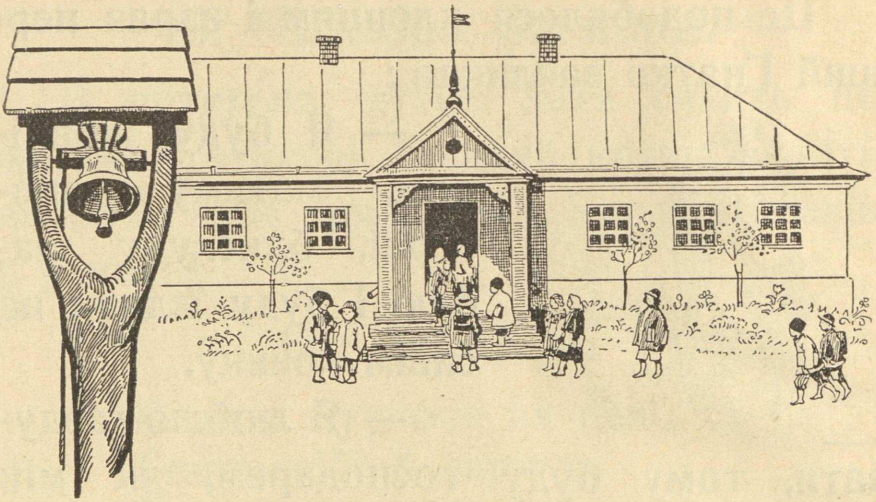

19. Шкільний дзвінок.

Який то голос гомонить,
Селом, селом, на ліс, на поле?
Це так дзвінок, дзвенить, бренить :
— До школи, діточки, до школи!

Мов ненька кличе вас вона,
Наукою платить мозоли,
Вчить правди, краси й добра,
До школи, діточки, до школи!

Дзвони дзвіночку! Голос твій
Нехай летить на ліс, на поле,
Ми за тобою всі як стій,
Підемо вчитися до школи.

20. Мати й доня.

I.

Мама Катерини були недужі. Цілу зиму сиділи в хаті й тужили за сонцем, за весною та й нераз говорили:

— Господи милосерний! Дай мені дочекати весни й соняшного проміння, а набралаби я трохи сили.

Катерина чула, що мама говорили. Вона радаби була мамі й неба прихилити. Щодня вибігала перед хату і виглядала сонця. А сонце було за хмарами.

II.

Аж раз, дивиться, сніги тають. Сонце вийшло із-за хмар і розпустило ясні, теплі проміні на увесь світ.

— Мамо! мамо! — закликала Катерина, — ходіть, виведу вас перед хату. Там ждуть на вас соняшні проміні. Ось ви їх діждалися!

Мама обняли Катерину за голову, глянули їй в очі й кажуть:

— Ти доню для мене є наймилішим промінням, бо розяснюєш мені життя.

21. Що це?

Це не молоточок,
Хоч стука раз-враз,
А хто найти хоче,
Най шукає в нас.

22. Забава.

На Великодні Свята, по Службі Божій, бавилися діти весело коло церкви. Дівчата співали гаївки. Хлопці ставляли

мости й виводили ще інші забави. Мало було таких, що стояли тихо і приглядалися забаві.

Івась, що ходив вже до школи, скликав своїх товаришів, тай стали бавитися в зайчика.

Він уставив усіх в коло, а Петрика пустив до середини й сказав:

— Петрик буде зайчиком. Ми берімся за руки, ходімо довкола й співаймо:

Наш зайчик в полі спить,
Тут із ліса стріл летить.
А наш зайчик мик, мик, мик,
Пси счинили страшний крик.

На слово: крик, усі хлопці розбігаються, а зайчик має одного з них зловити. Цей, кого він зловить, стає зайчиком, а сам іде до гурту в коло.

Найдовше був зайчиком повільний Максимко, бо не міг нікого зловити.

А чи ви вмієте бавитися в зайчика?

23. Дмитруньо.

Настала весна й по ровах зазеленіла трава. Одного дня закликали мама Дмитруня, котрому щойно пять літ минуло, і кажуть:

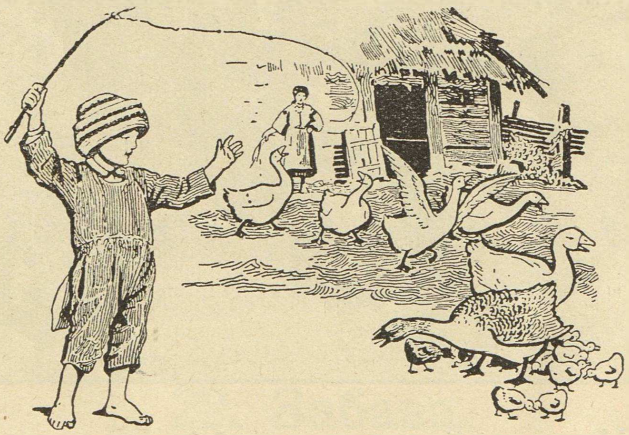

— Дмитруню, синку, ти мусиш на рові гуси пасти, бо Івась ходить до школи.

А Дмитруньо, як це почув, вибіг на подвірє, найшов собі вербовий прутик,

привязав до нього шнурок, та й вже був з нього пастух готовий.

Мама випустили гуси з хлівця і сказали:

— Гони, синку, гуси на рів, за стодолу, а гляди добре, щоби вони не пішли в шкоду, або щоби де не пропали.

Пігнав Дмитруньо гуси, а хоч не вмів числити, добре собі зміркував, кілько їх мав: стара кучерява була одна, старих білих тілько — кілько пальців на одній руці, а молодих жовтеньких тілько — кілько пальців на обидвох руках, і ще для одної пальця не стало.

24. Гуска з гусятами.

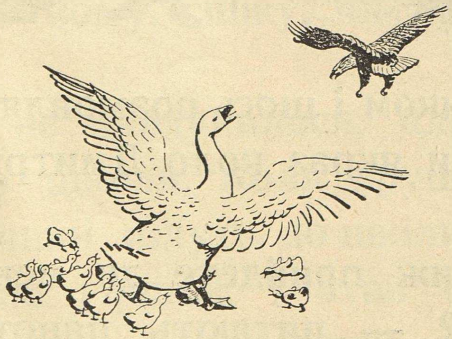

Гусочка іде, На травицю зелену,
Гусятка веде На водицю студену
Й кличе: ге-ге!

Гусочка кричить,
Пильно сторожить,
Щоби яструб не закрався,
До гусенят не добрався,
Ґеґає й сичить.

25. Дмитруньо й школа.

Сидить Дмитруньо над ровом, а гуси пасуться. Дорогою надійшов панотець

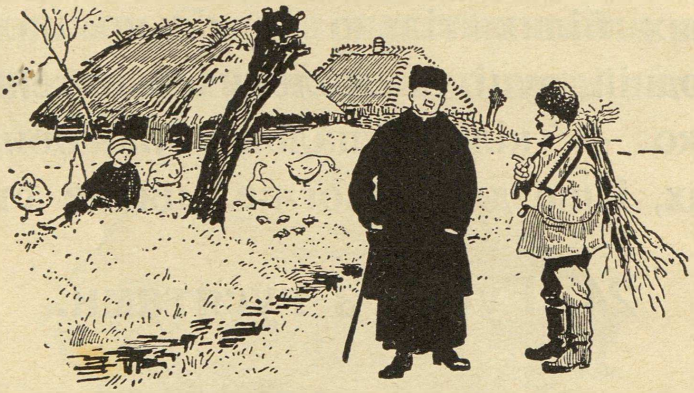

з огородником і щось розмовляють. Вони пристанули якраз коло Дмитруня й так говорять:

— Колиж прийдете до мене шкілку заложити? — питають панотець огородника.

— Завтра, прошу отця духовного.

— А яку деревину взятиб до шкілки? — питає огородник. — А вжеж: яблуні, груші, сливи й вишні, — кажуть панотець. — І пішли дальше.

* * *

Чув їх розмову Дмитруньо, та й думає:

— Івась і другі хлопці ходять вже до школи. Тепер і деревина піде до панотцевої шкілки, а я мушу гуси пасти — ні, так не буде.

Пригнав Дмитруньо гуси до дому, та й каже:

— Мамо, я вже завтра не буду гусей пасти.

— А то чому, синку, чи тобі навкучилося?

— Ні, не навкучилося, але я хочу ходити до школи. Коли груші, яблуні, сливи й вишні підуть до шкілки, то й я від них не гірший, і став оповідати, якто панотець розмовляли з огородником.

Ой, булож то сміху з Дмитруня, було!

А знаєте ви, що це таке — шкілка овочевих деревець?

26. Загадка.

Дівчина гнала гуси. Одна гуска йшла перед двома, одна межи двома а одна за двома. Кілько гусей було разом?

27. Діти й ластівка.

Ластівочка чорнобіла,
Під дахом гніздо ліпила
І до дітей щебетала,
Начеб їх про щось питала.

А питала так сердечно:
— Чи бувати тут безпечно?
Люба, мила ластівочко,
Не лякайся, вий гніздочко!

Ми і киці накажемо
І песика привяжемо,
Відженемо воробчика
І недоброго хлопчика,

Вий гніздо скоренько, духом
І вистелюй мягким пухом,
Соломяна наша стріха
Збереже тебе від лиха.

28. Наш коник.

Гнатко конче хоче бути жовніром, він любить коні.

Коли тато чешуть коня або запрягають його до воза, саней, плуга або

борони, Гнатко пильно приглядається і помагає.

Раз тато дозволили йому сісти на коня і повести його до води.

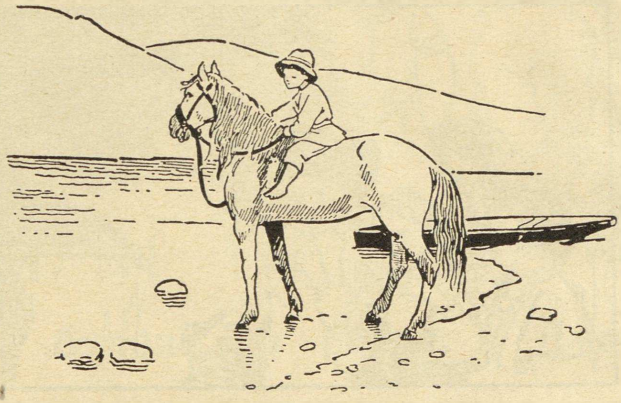

Скільки то було втіхи!

Сивий коник, з гарною гривою й довгим волосінним хвостом ступав поважно й обережно, неначе розумів, що везе на собі не старого жовніра, а малого Гнатка.

Напоїв Гнатко Сивого та привів до стайні. Тут дали тато Сивому до жолоба вівса, а за драбину закинули сіна.

29. Хорий коник.

Сивий, коник, сивий
Їздив у дорогу,
Утрудився, утомився,
Захрамав на ногу.

Яж тебе, мій коню,
Напою водою,
Дам сінця й вівса смачного,
Стій собі в спокою!

30. Рідне село.

Наймиліш мені на світі
Там, де я родився,
Там я зріс, пізнав там Бога,
В школі там учився.

Деревце там кожде знаю
І дуби старії,
Там прожив я дні веселі,
Літа молодії.

Село рідне, рідні ниви,
Як я вас не бачу,
То я тужу та сумую,
А часом заплачу.

31. Мурко.

Був то пес цілий білий з чорними латками, лагідний і тихонький. Тато купили його на просьбу Стефанка. Родичі Стефанка мешкали за містом і Стефанко не мав товариша забави.

Коли прийшов Мурко, скінчилася для хлопця самота. Він полюбив пса, а цей привязався до Стефанка і всюди за ним ходив. Разом бавилися вони й разом в одній порі їли.

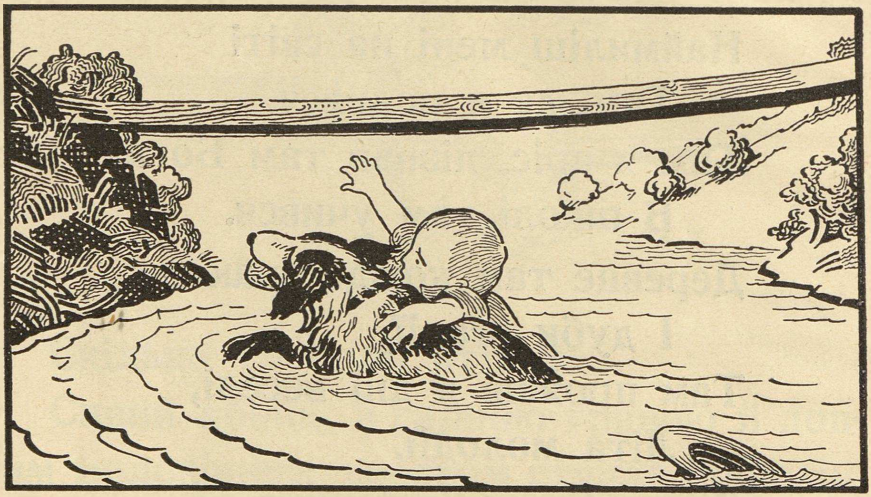

Раз пішов Стефанко з татом у ліс. Стефанко з Мурком стрибали попереду, а тато йшли за ними.

По дорозі треба було переходити через вузку кладку над потоком, а потік був глибокий.

— Пожди синку, я тебе переведу, — закликали тато.

Але Стефанко не зачув, що тато кажуть і сам почав переходити. Нараз

захитався він і впав у потік. Заки тато надійшли, вже Мурко скочив у воду, підсунувся Стефанкові під пахву й притягнув його до берега.

Всьо скінчилося щасливо тільки на страху.

Скажіть самі, як не любити такого пса!

32. Загадка.

Я ходжу поволи,
Не спішусь ніколи,
О нічліг нікого не прошу.
Хатинку маленьку,
Кругленьку, чистеньку,
Все на собі ношу.

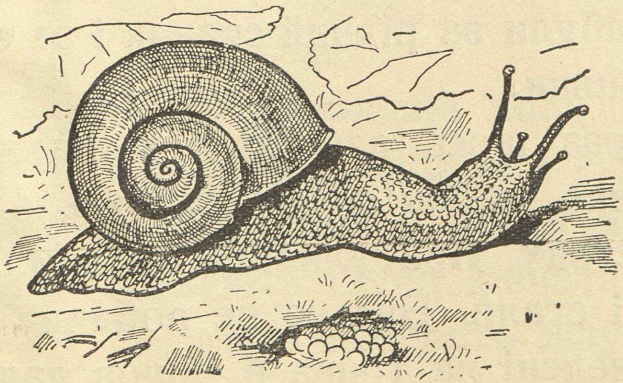

33. Жаби.

Дві молоді жабки, зовсім зелені як трава, не хотіли сидіти в ставочку. Вони вилізли на берег і поскакали між трави й зілля.

— Що тут цвітів, як тут пахне! — кличе одна.

— А кілько тут комашок, — кричить друга, — тільки рот отворити, а самі впадуть!

Так тішаться й забавляють малі жабки й забули за рідний ставок і за старші товаришки.

Нараз щось зашуміло й на долину недалеко жабок спустився бузько. Жабки в страх. Притулилися до землі і як неживі стали. Бузько не побачив їх, бо були зелені як трава й пішов далі.

Жабки довго ще сиділи тихонько в траві, а коли смерклося, поскакали назад до рідного ставочка з шуваром, де були безпечні перед бузьком.

Що то була за радість! Коли жабки гулькнули у воду, всі жаби нараз закумкали: Кум-кума! Бузько де? Нема! А деж? Умер! Коли? В четвер! А ми тому раді, раді!

34. Вечір.

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугаторі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

35. Зайчик і курятко.

Тато принесли раз молодого зайчика. Вони найшли його в корчах, як косили сіно.

Михась посадив зайчика під припічок і заложив дошкою.

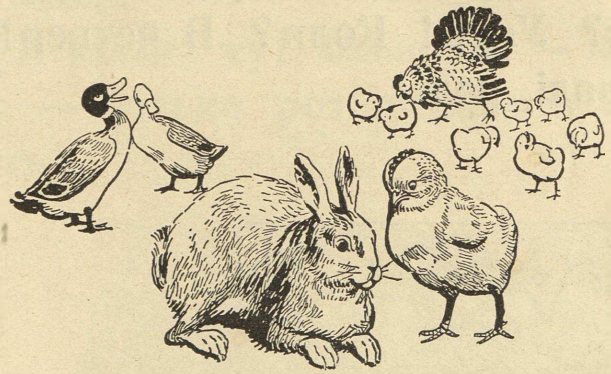

Сидів собі зайчик і заїдав то капусту, то конюшину, все, що йому Михась приносив.

Раз виніс Михась зайчика на подвірє. Зайчик присів зі страху до землі, довгі вуха насторошив, вусами рухає і дивиться великими очима довкола.

А там качка заквакала, мовби питала: Що то таке? Надійшла квочка з веселими курятками. Цей дрібний

нарід дуже цікавий. Одно курятко підбігло до зайчика, та й дзьобнуло його са́ме в око.

Злякався зайчик, бо бачте, було й чого! А що не був відважний — тож почвалав у город, а відтам у поле.

Добре було зайчикові під припічком, але в зеленому пахучому житі певно буде ліпше.

Як думаєте?

36. Казка.

Скажу вам, діти, казку:
Приніс зайчик дров вязку.
Поколов їх дрібненько,
Зварив кашу скоренько.

Каша була солодка,
Моя казка коротка.

37. Співанка.

Дівчинонька мила
Цвіточки садила,
Водою зливала,
Стихонька співала:

— Ростіте, ростіте,
Коханії цвіти.
Втішайтесь весною,
Вмивайтесь росою.
В літі процвітайте,
Головку вквітчайте
Мені молоденькій,
Строїтись раденькій.

38. На пасовиську.

Гей! гей! Зазуле, кликав Івась і наганяв прутиком червону з білими латками корову, що йшла на пасовисько.

Коло Івася підскакував його невідступний товариш, чорний песик, Лиско.

Пригнав Івась Зазулю на пасовисько. Свіжа пахуча трава смакує корові, вона пасеться хапчиво, а від мух обганяється довгим хвостом. Були там уже: Краса й Лиса, Сойка й багато інших коров, але Зазуля була найкраща.

Відколи Зазуля ходить пастися, дає більше молока, а дома є веселіше.

Вже мають мама з молока й сир і масло, а нераз то Муцко й Лиско дещо оближуть.

От нині Лиско наївся кулеші з молоком і дуже радий.

Положився на землі коло Івася, дивиться на корову, то одним оком то другим, а хвостом бє об землю наче ціпом.

Лиско пильнує добре коров.

39. Веснянка.

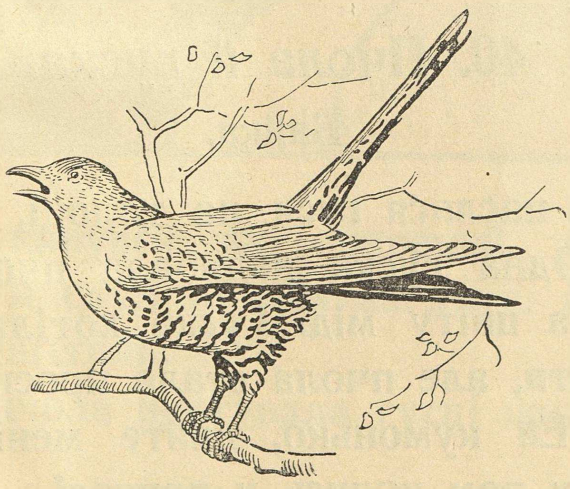

Куку, куку!
Чути в ліску,
Ходім, співаймо,
Радо витаймо
Божу весну!

Куку, куку!
Чуємо все;
Гаєм, лісочком,
Бором, поточком
Голос гуде!

Куку, куку!
Птичко мала —
Ти нам співала,
Правду сказала:
Щезла зима!

40. Пчола й гуска.

Байка.

Раз паслися гуси на толоці, над водою. Одна гуска надибала пчолу, що пила із цвіту мід. Гуска хотіла її задзьобати, але пчола стала проситися:

— Ей кумонько, дайте мені жити, я стану вам колись у пригоді.

Подумала щось гуска, тай дала спокій пчолі.

Скубає гуска дальше траву, аж дивиться: біжить лис. Біда з нами, заси-

чали гуси. Та ще лис і не підійшов блище, як пчола сіла йому са́ме на ніс, та як ужалить!

Лис кинувся як опарений, скочив у луги й слух за ним загинув. А гуси весело заґеґали.

Так пчола вратувала гусці життя.

41. Що це?.

Білий, а не сніг, твердий, а не камінь, солодкий, а не мід.

Biblioteka

42. Маруся пише лист.

I.

Маруся і її старша сестра, Орися, поїхали до тітки у Варшаву. Дві неділі вже минуло як вони виїхали з дому і хоч добре їм було у тітки, все таки тужили за родичами й рідною хатою.

— Напишу лист до мами, — сказала раз Орися.

— О добре, то й я допишуся! — закликала Маруся.

— Це булоби гарно, — каже Орися, — тільки в тім біда, що ти писати не вмієш, бо ти ще до школи не ходила.

І справді, Маруся ще не вчилася в школі. Вона виділа як інші писали, тож думала, що хто пером водить по папері, то вже й писати вміє.

Маруся найшла собі листок паперу, взяла чорнило й перо, сіла за столом і пише:

— Люба мамо! — шепче до себе і якісь кривульки нарисувала, — я здо-

рова — шепче дальше і знов щось намалювала.

II.

На це надійшла Орися. Маруся показала їй свій лист. Орися всміхнулася і сказала:

— Цього, що ти написала, ніхто не прочитає. Щоби хтось міг писати, мусить знати букви і мусить довго вчитися.

Засумувалася Маруся, що не може до любої мами листа написати.

Тоді взяла Орися Марусину руку з пером у свою і почала нею водити по папері. Тепер писання йшло ліпше й кождий міг прочитати.

Булож там утіхи й радости! Маруся набрала великої охоти до науки, а коли вернулася до дому попросила о буквар.

За рік писала вже Маруся листи без нічиєї помочі.

43. Пчола й муха.

Байка.

Була собі мушка-жемчужка. Літала по хаті й голосно бреніла. Всім доку-

чала а найбільше малій Марусі, коли вона засипляла.

Раз влетіла в хату пчола.

— Здорова — кумо! — каже до мушки, — як тобі живеться?

— Спасибі, — відповідає мушка. — Добре мені на світі. Глянь! У мене хата

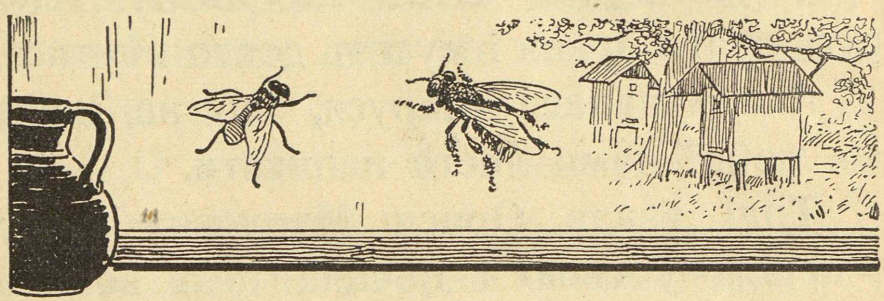

простора, їди маю доволі. А навкучиться мені, лишаю хату й лечу до іншої.

— Остань, пчілко, зі мною, будемо панувати.

А пчілка каже:

— Не хочу я, мушко, твоїх кімнат! У мене вправді хатинка маленька, але я її рада, бо вона моя рідна.

І полетіла до свого улія.

44. Читай.

В літі літає, на зиму зникає,
Кождого збудить, хто задрімає.
Бренить, кружляє все коло уха,
А як зоветься...? Вгадайте!...

45. В гостину.

Маруся й Орися вернули з Варшави. Вони привезли Юрчикові книжечку з видами Варшави.

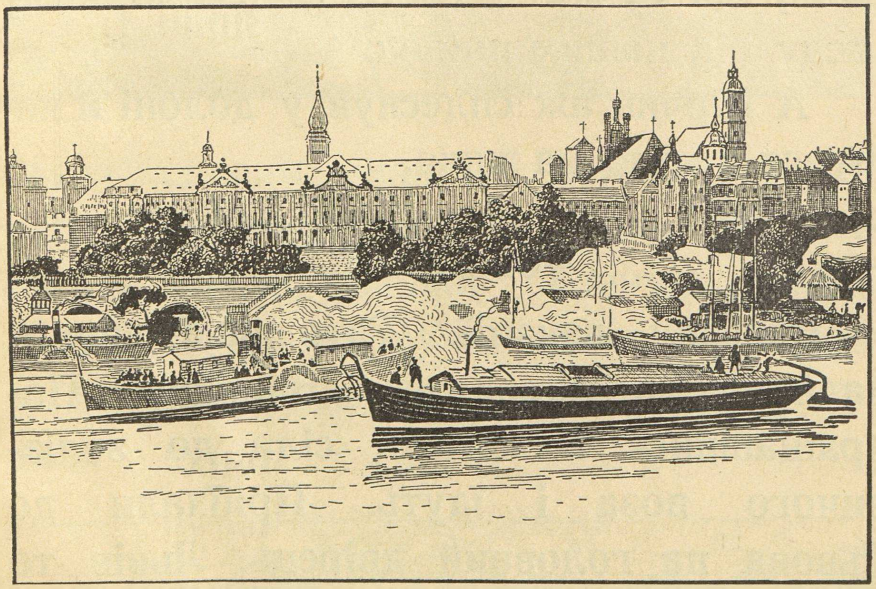

А види такі гарні, аж очі до них сміються! Тут величаві церкви, там

високі доми, осьде мости й широкі вулиці. А народа на базарі аж страх.

Оглядає Юрчик книжечку й дивується скільки то краси на світі. Він радби дуже побачити ту Варшаву.

Та дарма, Юрчик малий, дорога далека, а пішки йти годі. От коби то його хто туди завіз!

Одного дня кажуть тато:

— За два тижні зачнуться вакації. Треба буде поїхати з Юрчиком у Варшаву до вуйка в гості. Завеземо йому меду від наших пчілок.

А Юрчик аж сплеснув у долоні й кинувся татові на шию.

46. Львів.

Настали вакації. Тато з Юрчиком ладилися в дорогу до Варшави. Попращавшися з мамою, сіли до зелізничого воза і їдуть. Приїхали до Львова на головний двірець. Львів то також чимале місто. В тій стороні нашої держави воно є найбільше. До

відїзду до Варшави було ще доволі часу. Тому повели тато Юрчика до міста. Юрчик бачив високі камениці,

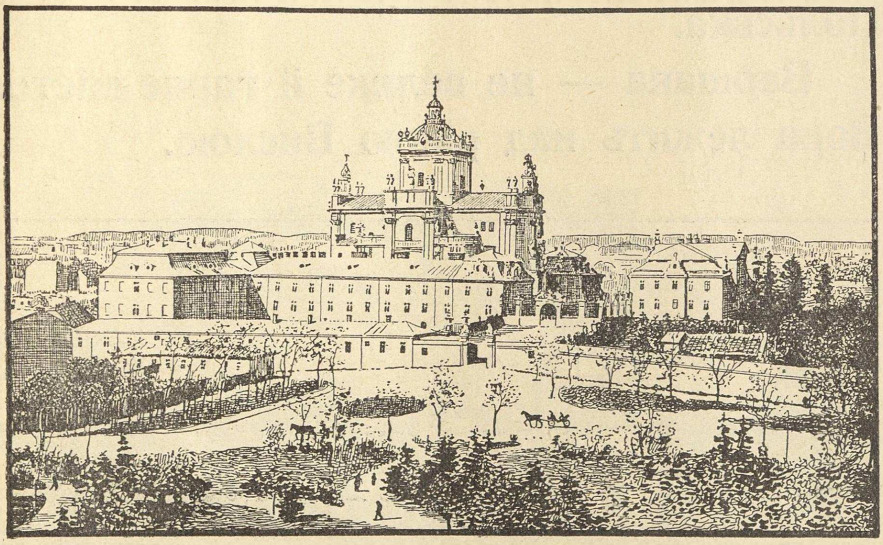

багаті склепи, величаві церкви і трамвай. Трамваєм заїхали вони на Високий Замок, звідки оглянули цілий Львів. Потім вернули на двірець. Тут усіли оба знов до потягу й поїхали далі.

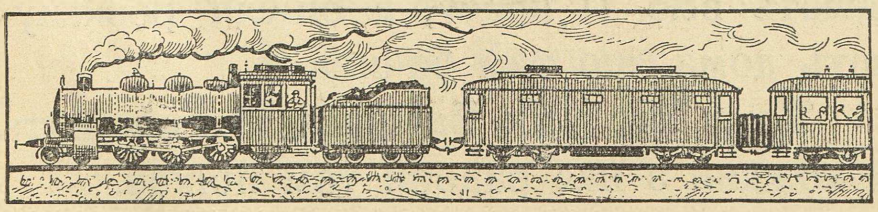

47. Варшава.

Варшава є столицею нашої держави. Наша держава зветься: Річпосполита Польська.

Варшава — це велике й гарне місто. Вона лежить над рікою Вислою.

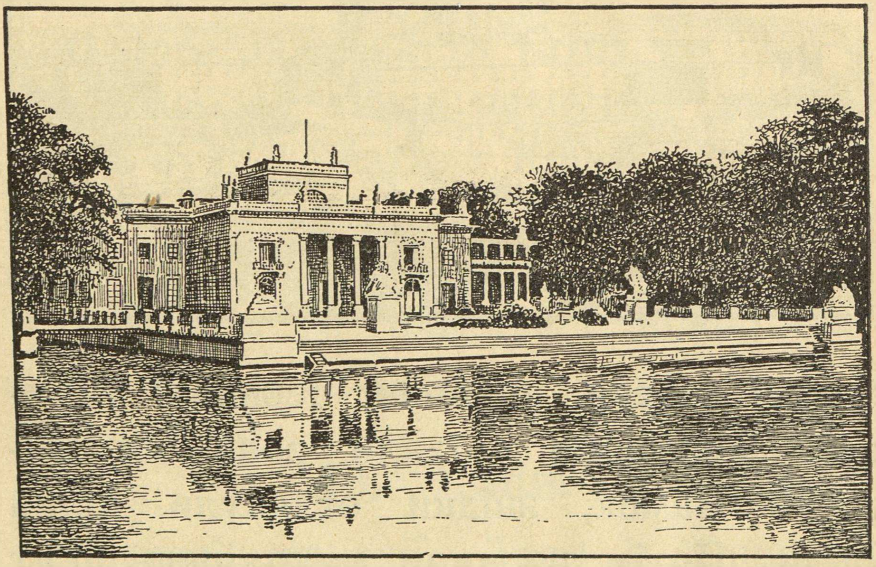

Із найдальших закутин нашої держави їздять люди до Варшави, оглядають всю її красу, а опісля розказують дома, що там бачили.

Тому нас усіх Варшава так цікавить і кождий з нас радоби там поїхав.

Над Вислою лежить також давня столиця Польщі, місто Краків. До Кракова їдемо через Львів.

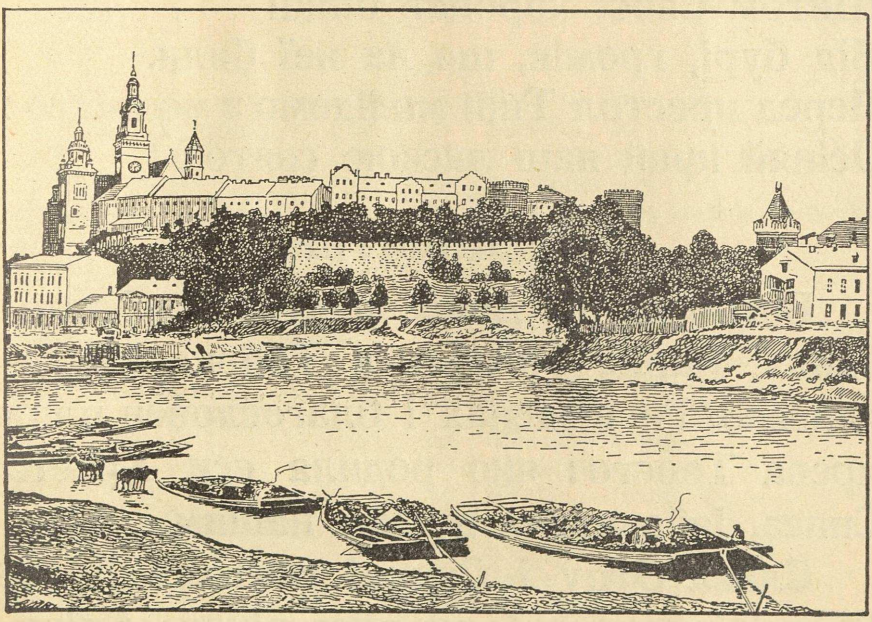

48. Пісня.

Хвалять інші Краків,
По вік йому слава.
А я таки кажу:
— Нема, як Варшава.

49. Боже!

Боже! Ти Польщу вже предовгі віки
Вбирав промінням величі і сили,
Щитом Своєї хоронив опіки
Від бурі, громів, що на неї били.
Перед престол Твій ми йдемо з мольбою:
Осіняй край наш ласкою святою!

50. Молитва.

Богородице Діво, радуйся обрадованая Маріє, Господь з Тобою, благословена Ти в женах і благословен плод чрева Твоєго: яко родила єси Христа Спаса, Ізбавителя душам нашим.

Слава Отцу і Сину і святому Духу, і нині і присно і во віки віков. Амінь.

Wyższa Szkoła Nauczycielska
Biblioteka

Зміст.

	стор.
В кімнаті — на полі, картина.	3
У лісі — на подвірі, „	5
Місто — село, „	7
Церква і школа, і	9
О! це образ, о	10
Спи, дитино... ааа..., а . .	11
Мама, м	12
Тато, т	13
Я, я	14
Ти, и	15
Є тато? є	16
Хата, х	17
Е, то тета, е	19
Кіт, к	20
Ухо, у	21
Дім, д	22
Їду, ї	23
Сад, с	24
Пес, п	25
Юпка, ю	26
Буда, б	27
Листє, л	28
Наша мила неня, н	29
У нашім селі є ріка, р . . .	30
Наші воли, в	31
Господарські будинки, ш . .	32
Цап, ц	33
На оборі	34
Гуси, то домашні птиці, г .	35
Домашні і дикі птиці . . .	36
Ай, сойка, й	37
Щиглик, щ	38
Заяці, з	39
Маляр, ь	40
Ґазда, ґ	41
Жорна, ж	42
Чоботи, ч	43
Фірман, ф	44

	стор.
Джаґан, дж	44
Дзвони, дз	45
Мала азбука	46
Різдвяна ніч	47
Як вовк рибу ловив, За чужими мотивами	48
Азор і діти, А	50
Богданко в церкві, Б . . .	51
Вуйко в гостині, В	52
Грицькове господарство, Г .	53
Ґеня на ґанку, Ґ	54
Данилове подвірє, Д	55
Ева і пташки, Е	56
Єфремів сад, Є	57
Жабє — село, Ж	58
Забава на снігу, З	59
Обхід Йордану, И, Й	60
Івась і піч, І	61
Що їмо, Ї	62
Коломия, Коломийка, К . . .	63
Що я люблю, Л, Після Світа Дитини	64
Марійка й мама, М	65
Настина корова, Н	66
Олена робить масло, О . . .	67
Петро возить дрова, П . . .	68
Рідні гори, Р, Після Світа Дитини	69
Хлібороб Семен, С	70
Роботяща Текля, Т	71
Уляна й місяць, У, Після С. Яховича	72
Федько в коваля, Ф	73
Христя у Львові, Х	74
Цегольня, Ц	75
Чистота, Ч	76
Хто писав вірші, Ш	77
Щоденна молитва, Щ	78

СТОР.

Отче наш. З катихизму О. Лужницького 79
Юрчик в школі, Ю 80
Вчений Яким, Я, Із Світа Дитини 81
Велика азбука 82
1. *Всьо з Богом. З народньої школи Ч. І. 83
2. Плаксій. Після польського журналика »Пломик«. . . 83
3. *Співанка. Народнє . . . 84
4. *Цукорок. Після польського журн. »Приятель дітей« 84
5. *Маленький школяр. Із Світа Дитини 84
6. Відважний Юрко. Після польського журн. Світелко 85
7. Загадка (когут). Із Світа Дитини 86
8. *Іменини бабусі. В. Б. . . 87
9. *Кого я люблю. З народньої школи Ч. І. 88
10. Михась. Після польського журналика Світелко . . . 88
11. *Колисанка. З першої читанки Кр. Поп. і Лепкого . 90
12. *Загадка (ігла) 90
13. Подорож Михася. Після польського журн. Світелко 90
14. Кітка й мишка. Після Світа Дитини 92
15. *Кіт Мурлика, К. Малицької 93
16. Числова загадка. 94
17. Загадка 94
18. Чим я буду? Після польського журн. Поломінчик . 94
19. *Шкільний дзвінок. З польського журналика Поломінчик. Переклав В. Б. . . . 96
20. Мати й доня. Після польського журн. Світелко . . 97
21. Що се? (серденько). . . 98
22. Забава 98
23. Дмитруньо. Після польського журн. Поломінчик . 100

СТОР.

24. *Гуска з гусятами. З руського букваря 101
25. Дмитруньо й школа. Після польського журналика Поломінчик 102
26. Загадка. З рахунків Грабовського 104
27. *Діти й ластівка. Після Світа Дитини 104
28. Наш коник. К. К. 105
29. *Хорий коник. З руського букваря 106
30. *Рідне село. М. Ш. З народньої школи. Ч. І. . . 107
31. Мурко. Після польського журналика Поломінчик . 107
32. *Загадка (слимак). Після Дияковського 109
33. Жаби. Після польського журналика Світелко . . . 110
34. Вечір. Тараса Шевченка . 111
35. Зайчик і курятко. Після польського журналика Поломінчик 112
36. Казка. Із Світа Дитини . 113
37. *Співанка М. Ш. 113
38. На пасовиську 114
39. *Веснянка 115
40. Пчола й гуска. Із Світа Дитини 116
41. Що се? (цукор). Із Світа Дитини 117
42. Маруся пише лист. Після польського журналика Поломінчик 118
43. Пчола й муха. Після С. Яховича 119
44. Читай! Д. Л. 121
45. В гостину 121
46. Львів 122
47. Варшава 124
48. *Пісня. Ор-От 125
49. *Боже! А. Фелінського, переклав Д. Л. 126
50. Молитва. З катихизму О. Л. Лужницького 126